

LIBER II PARALIPOMENON.

II PARALIPOMENΩΝ.

CAPUT I.

3. עַמּוֹ. O'. Vacat. Alia exempl. μετ' αὐτοῦ.¹
 6. מָוִיד. O'. Vacat. Alia exempl. τοῦ μαρτυρίου.²
 9. דְבִרָה עַם דָיוִיד אָבִי. O'. τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δανὶδ τὸν πατέρα μου. Alia exempl. τὸ ρῆμά σου μετὰ Δανὶδ τοῦ πατρός μου.³
 11. עַשֶּׁר נְכָסִים. O'. πλοῦτον χρημάτων (alia exempl. ὑπαρχόντων⁴).
 שְׁנָאֵיה. O'. τῶν ὑπεναντίων. Alia exempl. τῶν μισούντων σε.⁵
 12. וְגַנְכָסִים. O'. καὶ χρήματα. Alia exempl. καὶ ὑπαρξία.⁶
 15. גַּתְן. O'. ἐν τῇ Ἰουδαΐᾳ (alia exempl. add. ἔδωκεν⁷).
 16. מְקוֹיא יְקֻחֵי בְּמִיחָיר. O'. πορεύεσθαι (alia exempl. ἐμπορεύεσθαι⁸), καὶ ἡγόραζον. Alia exempl. τιμὴ ἦν ἐλάμβανον, καὶ ἡγόραζον ἐν ἀλλάγματι.⁹

17. יְזִצְיָאוֹ. O'. ἔφερον. Alia exempl. ἐξέφερον.¹⁰

CAP. II.

- 3 (Hebr. 2). בְּאַשֵּׁר. O'. ὡς. Alia exempl. δν τρόπον.¹
 4 (3). קְטָרָת-סְפִים וּמִעֲרְכָת. O'. θυμίαμα καὶ πρόθεσιν. Alia exempl. θυμίαμα ἀρωμάτων, καὶ ποιεῖν πρόθεσιν.²
 וְלָעָרָב. O'. καὶ τὸ δεῖλης (alia exempl. τὸ ἐσπέρας³).
 6 (5). לֹא יִכְלְפָלֵהוּ. O'. οὐ φέρουσι τὴν δόξαν αὐτοῦ. Alia exempl. οὐχ ὑποίσουσιν αὐτόν.⁴
 7 (6). וְתִכְלַת. O'. καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ (alia exempl. add. καὶ ἐν τῇ βύσσῳ⁵).
 10 (9). נְתַתִּי חֲטִים מִכּוֹת. Dedi triticum excusiones (excussum). O'. εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα (alia exempl. ἐν δόματι⁶).
 12 (11). יְדַע שְׁכָל וּבִנָה. O'. καὶ ἐπιστάμενον

CAP. I. ¹ Sic Comp., Ald., Codd. III, XI, 19, 44, 52, alii (inter quos 243). ² Sic Comp., Ald., Codd. 19, 55, 56, alii (inter quos 243). ³ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁴ Idem. ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum με), 93, 108. ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93. ⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁸ Sic Ald. (cum τοῦ ἐμπ.), Codd. 52, 60, 64, alii. ⁹ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἐλάμβανεν et ἡγόραζεν), 56, 93, 108. ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.

CAP. II. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Idem. Cf. Hex. ad Exod. xxx. 7. Lev. iv. 7. ³ Idem. ⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum αὐτῷ οἶκον pro αὐτὸν), 93, 108, Theodore. Quaest. in 2 Paral. p. 569. ⁵ Sic Codd. 19, 93, 108. Cf. v. 14. ⁶ Idem. Verba εἰς βρώματα et εἰς δόματα dupliciter vertunt non מִכּוֹת, sed מִכְלַת, ut in loco parallelo 3 (1) Reg. v. 11 (25).

- ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν. Alia exempl. καὶ εἰδότα φρόνησιν καὶ ἐπιστήμην.⁷
- 13 (12). אָבִי. O'. τὸν πατέρα (alia exempl. παῖδα⁸) μου.
- 14 (13). בֵּן־אֲשֶׁה. O'. ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Alia exempl. νιὸν γυναικός.⁹
15. אֲשֶׁר יִגְתַּחַלְוֹ. O'. ὅσα ἀν δῶς αὐτῷ. Alia exempl. ἐν πᾶσιν οἷς ἀν δῶς αὐτῷ.¹⁰
- 16 (15). וְנַבְיָאָם לְכָ. O'. καὶ ἀξομεν αὐτά. Alia exempl. καὶ οἴσομέν σοι αὐτά.¹¹
17. תְּעִילָה. O'. ἀξεῖς. Alia exempl. ἀνοίσεις.¹²
- 18 (17). בְּהָר. O'. Vacat. Alia exempl. ἐν τῷ ὕρει.¹³

CAP. III.

3. בְּמֹקַד הַרְאָשָׁוֹנָה. O'. ἡ διαμέτρησις ἡ πρώτη. Alia exempl. τῆς διαμετρήσεως τῆς πρώτης.¹
5. רְשֻׁרְשָׁרוֹת. Et catenulas. O'. καὶ χαλαστά (alia exempl. ἀλύσεις²).
6. וְהַזְּבֵב וְהַבָּבָב. O'. καὶ ἔχρυσωσε χρυσίῳ χρυσίου. Alia exempl. καὶ χρυσίῳ χρυσίου; alia, καὶ ἔχρυσωσε χρυσίῳ.³
8. לְכְפָרִים. O'. εἰς χερουβίμ εἰς τάλαντα. Alia exempl. τοῦ ἐκ Φαρούειμ ἐν ταλάντοις.⁴
9. וְהַעֲלִיוֹת. O'. καὶ τὸ ὑπερῷον (alia exempl. τὰ ὑπερῷα⁵).
12. וְכָנָפַת הַבְּרוּב הַאַחֲר אַמְות חַמְשׁ מְגִיעַ לְקִיר.

הבית וְהַכְּנָפַת הַאַחֲרַת אַמְות חַמְשׁ דְּבָקָה
לְכָנָפַת הַבְּרוּב הַאַחֲרַת. O'. Vacat. Alia exempl. καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χεροὺβ τοῦ ἐνὸς πήχεων πέντε ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἔτέρα πήχεων πέντε ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χεροὺβ τοῦ ἔτέρου.⁶

16. שְׁרַשְׂרוֹת. O'. σερσερώθ. Alia exempl. ἀλυσιδωτά.⁷
17. בְּדָבֵר. O'. ἐν τῷ δανίρ (s. δαβείρ). "Αλλος ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ.⁸
18. בְּשְׁרַשְׂרוֹת. O'. ἐπὶ τῶν χαλαστῶν (alia exempl. ἀλύσεων⁹).
19. בְּעִז... בְּעִז... O'. κατόρθωσις... ἰσχύς. "Αλλος Ἰαχίν... Βοός.¹⁰

CAP. IV.

2. מְשֻׁפְתּוֹ אֶל־שְׁפָתּוֹ. O'. τὴν διαμέτρησιν. Alia exempl. τὴν διαμέτρησιν ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς εἰς τὸ χείλος αὐτῆς.¹
3. וְקוּ שְׁלַשִּׁים בָּאַמְתָּה יִסְבֹּט אֶת־סִבְיבָּה כּוּklωμα (alia exempl. add. σπαρτίον²) τριάκοντα πήχεων (alia exempl. add. ἐκύκλου αὐτὴν κύκλῳ³).
3. מִקְיִכִּים אֶת־הַיִם. O'. περιέχουσι (s. περιέχουσαι) τὸν λουτῆρα. Alia exempl. κυκλοῦντες τὴν θάλασσαν.⁴
4. שְׁנַיִם טְוִירִים הַבְּקָר יִצְקִים. O'. δύο γένη ἔχ-

⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. ⁸ Sic Comp., Ald., Codd. II (ex corr.), III, XI, 19, 52, 56, alii (inter quos 93, 108, 243). ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Iidem. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19 (om. σοι), 93, 108. ¹² Iidem. ¹³ Sic Comp., Ald., Codd. 19, 44, 56, alii.

CAP. III. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Iidem. Cf. Hex. ad Exod. xxviii. 14. ³ Prior lectio est in Comp. (cum χρυσοῦ), Codd. II, III (ut Comp.), XI (cum χρυσίου χρυσοῦ), 19 (ut Comp.), 52, 55, aliis (inter quos 243); posterior in Ald., Codd. 44, 56, 71, aliis. Ad τοῦ ἐκ Φαρούειμ Cod. 108 in marg.: χρυσίου δόκιμον. ⁴ Sic Codd. 19, 93 (cum τῷ ἐκ), 108. ⁵ Sic Comp., Codd. 19,

93, 108. ⁶ Sic Codd. III, XI, 44 (cum τοίχου pro τοῦ τ.), 60 (cum χεροὺμ (bis) et πηχῶν (bis)), 74 (cum ἀριστερὰ pro ἔτέρᾳ), alii. ⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum σερσερώθ in marg.), 108. ⁸ Cod. 108 in marg. sine nom. Cf. Hex. ad 3 Reg. vi. 5. ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. ad v. 5. ¹⁰ Sic in textu Codd. 56, 93 (cum Ἰαχεῖν), 121. Cf. 3 Reg. vii. 21 in LXX.

CAP. IV. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 56, 93, 108, 121, 158. ² Sic Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad Zach. i. 16. ³ Sic Comp., Ald. (cum ἐκύκλου), Codd. 19 (cum κύκλου), 56 (ut Ald.), 71, aliis (inter quos 93 (cum αὐτῆς), 108). Cf. Hex. ad 3 Reg. vii. 23. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.

- νευσαν τοὺς μόσχους.* Alia exempl. δύο στίχοι βόες χωρευτοῖς.⁵
4. *עַמְד עַל-שָׁנִים עַשֶּׂר בָּקָר.* O'. ּהַפְּוִיָּה אֲתַ-הַשְׁבָּכוֹת וְאַתְ-הַיּוּם. Alia exempl. ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους.
5. *בְּתִים.* O'. μετρητάς. "Αλλος κεράμια."⁷
10. *מְפִיל נְגֵבָה.* O'. ὡς πρὸς ἀνατολὰς κατέναντι. Alia exempl. πρὸς ἀνατολὰς τοῦ μέρους τοῦ πρὸς νότον.⁸
11. *אַתְ-הַסְּרוֹת וְאַתְ-הַיּוּם.* O'. τὰς κρεάγρας. Alia exempl. τοὺς λέβητας, καὶ τὰς κρεάγρας.⁹
12. *הַגְּלוּת.* Et globulos. O'. καὶ ἐπ' αὐτῶν γωλάθ (alia exempl. τὰς βάσεις¹⁰).
13. *וְאַתְ-הַרְמֹנוֹנִים.* O'. καὶ κώδωνας χρυσοῦς. Alia exempl. καὶ ρόὰς χρυσᾶς.¹¹
14. *טוֹרִים.* O'. γένη. Alia exempl. στίχοι.¹²
16. *וְאַתְ-הַסְּרוֹת וְאַתְ-הַיּוּם.* O'. καὶ τοὺς ποδιστῆρας, καὶ τοὺς ἀναλημπτῆρας, καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰς κρεάγρας. Aliter: O'. καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰς κρεάγρας. (Θ.) καὶ τοὺς ποδιστῆρας, καὶ τοὺς ἀναλημπτῆρας (s. ἀναληπτῆρας).¹³
17. *בֵּין סְפוֹת.* O'. ἐν οἴκῳ (alia exempl. ἀναμέσον¹⁴) Σοκχώθ.

18. *לֹא נִחְקָר.* Non investigabile erat. O'. οὐκ ἔξελιπεν. Alia exempl. οὐκ ἤκριβάσθη.¹⁵
21. *וְהַגְּרוֹת וְהַמְּלֻקִים.* O'. καὶ λαβίδες αὐτῶν, καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν. Alia exempl. καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ αἱ λαβίδες αὐτῶν.¹⁶

CAP. V.

5. *וַיַּעֲלֹו אֶת-הָאָרוֹן.* O'. Vacat. Alia exempl. καὶ ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτόν.¹
6. *הַגּוֹעֲדִים עַלְיוֹ.* O'. (—) καὶ οἱ φοβούμενοι (—), καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν (alia exempl. ἐπ' αὐτόν²).
7. *אֶל-דָּבֵיר.* O'. εἰς τὸ δαβίρ ("Αλλος χρηματιστήριον³).
8. *וַיַּכְסֹר הַפְּרוּבִים עַל-הָאָרוֹן.* O'. καὶ συνεκάλυπτε τὰ χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτόν (alia exempl. τὰ χερουβὶμ τὴν κιβωτόν⁴). Alia exempl. add. καὶ προσήγγιζε τὰ χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτόν.⁵
9. *מִן-הָאָרוֹן.* O'. ἐκ τῶν ἀγίων. Alia exempl. ἀπὸ τῆς κιβωτοῦ ἐκ τῶν ἀγίων.⁶
12. *מִזְרָח לְמִזְבֵּחַ.* O'. κατέναντι (aliud exempl. κατὰ ἀνατολὰς⁷) τοῦ θυσιαστηρίου.
13. *לְהַשְּׁמִיעַ.* O'. καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν (alia exempl. add. ὅμοθυμαδόν⁸).
14. *לְהַלְלָל וְלְהַדּוֹת.* O'. τοῦ ἔξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν. Alia exempl. τοῦ αἰνεῖν τοῦ ἔξομολογεῖσθαι.⁹

⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum στίχοι), 93, 108. ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἡ θ. ἐπὶ δ. μ.), 108. ⁷ Cod. 93 in marg. sine nom. Cf. Hex. ad Jesai. v. 10. ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐκ τοῦ μ. pro τοῦ μ.), 108 (cum ὡς πρὸς ἀν.). ⁹ Iidem. ¹⁰ Iidem. ¹¹ Sic in textu Codd. 56, 121. ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹³ Sic Comp. (cum χρυσοῦς), Cod. 93. ¹⁴ Sic Cod. 93. Cf. ad v. 3. Mox βάσεις pro γωλάθ Comp., Codd. 19, 93. ¹⁵ In textu Ed. Rom., a quo libri scripti non discedunt, duae versiones coaluerunt, quarum priorem Theodotioni vindicandam esse testantur Hex. ad Exod. xxxviii. 3. Jerem. lii. 18. Deinde pro תְּהִלָּנוֹת אַתְּהַפְּרִתָּה, et fuscinas (κρεάγρας), quod in LXX vacat, Comp. e versione Hieronymi,

et lebetas, et creagras, et phialas (פְּרִקְדָּן), assumpsit καὶ φιάλας. ¹⁶ Sic Comp.. Codd. 19, 93, 108 (cum ἐπ' αὐτῶν). ¹⁷ Sic Comp., Codd. 93, 108. ¹⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cetera Hebraea v. 21 et primam vocem (וְהַמְּפִרְתָּה) v. 22 non verterunt LXX.

CAP. V. ¹ Sic Comp., Codd. III, XI, 19, 52, alii (inter quos 243). ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum ἐπ' αὐτῶν). ³ Sic in textu Codd. 158, 243, Reg. Cf. ad Cap. iii. 16. ⁴ Sic Comp., Codd. II, 19, 55, 71, 93. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁶ Iidem. Cf. 3 Reg. viii. 8. ⁷ Sic Cod. III. ⁸ Sic Codd. 19, 93 (cum δων), 108 (idem). ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum καὶ τοῦ ἔξ.), 108. Cf. Hex. ad I Paral. xxiii. 30.

13. **יְבָחַלְלָה.** O'. καὶ ἔλεγον ἐξομολογεῖσθε. Alia exempl. καὶ ἐν ὑμνοῖς, καὶ ἔλεγον ἐξομολογεῖσθε.¹⁰

CAP. VI.

2. **לִשְׁבַתְה.** O'. τοῦ κατασκηνῶσαι. Alia exempl. καὶ τῇ καθέδρᾳ σου, τοῦ κατασκηνῶσαι σε ἐν αὐτῷ.¹

8. **יְעַשֵּׂרֶן.** O'. διότι. Alia exempl. ἀνθ' ὅν ὅτι.²

9. **כִּי.** O'. ὅτι. Alia exempl. ἀλλ' ἢ.³

13. **וַיְבָרֶךְ עַל־בְּרִכּוֹ.** O'. καὶ ἐπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα. Alia exempl. καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ.⁴

15. **דָבְרַת לֹ.** O'. ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων. Alia exempl. ἐλάλησας αὐτῷ.⁵

23. **לִתְתַּחַת דָּרְכּוֹ.** O'. καὶ ἀποδοῦναι (alia exempl. ἐπιστρέψαι⁶) ὄδοις αὐτοῦ.

26. **וְהַזְדִּגָּה אֶת־שְׁמָמָה.** O'. καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου. Alia exempl. καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὄνοματί σου.⁷

28. **בָּאָרֶץ שְׁעִירִיוֹ.** O'. κατέναντι (alia exempl. ἐν τῇ γῇ κατέναντι⁸) τῶν πόλεων αὐτῶν.

29. **אֲשֶׁר יִדְעֵי.** O'. ἐὰν γνῷ. Alia exempl. οἴτινες ἐὰν γνῶσιν.⁹

30. **וּמְכַאֲבוֹ.** O'. καὶ τὴν μαλακίαν ("Ἄλλος βάσανον¹⁰) αὐτοῦ.

30. **וְסַלְחַתְה.** O'. καὶ ἀλάση (alia exempl. ἀλάση¹¹).

כִּי־אַתָּה לְבַיהַה? O'. ὅτι μόνος. Alia exempl. ὅτι σὺ μονώτατος.¹²

31. **לְמַעַן יִירְאֵה לְלַכְתַּבְדִּילָה בְּדָרְכֵיהָ.** O'. ὅπως φοβῶνται πάσας ὄδοις σου. Alia exempl. ὅπως φοβῶνται σε τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὄδοις σου.¹³

36. **וְאַנְפַת בָם.** O'. καὶ πατάξεις αὐτούς. Alia exempl. καὶ ἐὰν θυμωθῆς ἐπ' αὐτούς.¹⁴

37. **וְהַשְׁיבֵנוּ אֶל־בָבֵט.** Et reducant rem ad cor suum. O'. καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίαν αὐτῶν. Alia exempl. καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν.¹⁵

נְשָׁבֵג. O'. μετήχθησαν. Alia exempl. ὡχμαλωτεύθησαν.¹⁶

וְרַשְׁעָנֵג. O'. ἡδικήσαμεν. Alia exempl. καὶ ἡσεβήσαμεν.¹⁷

38. **אֲשֶׁר־שְׁבֵר אֶתְמָה.** O'. ὅπου ὡχμαλώτευσαν αὐτούς. Alia exempl. οὐ ὡχμαλώτευσαν αὐτοὺς ἐκεῖ.¹⁸

39. **מִשְׁפָטֵמָה.** O'. κρίματα. Alia exempl. τὰ κρίμα αὐτῶν.¹⁹

41. **וְחַסְדֵיהָ.** O'. καὶ οἱ νῖοι (alia exempl. οἱ ὄστιοι²⁰) σου.

42. **לְחַסְדֵי דָוִיד עַבְדָתְה.** Pia facta Davidis servi tui. O'. τὰ ἐλέη Δαυὶδ τοῦ δούλου σου. Alia exempl. τὰ ἐλέη σου τῷ Δαυὶδ τῷ δούλῳ σου.²¹

CAP. VII.

5. **נְצָרָה.** O'. βοσκημάτων. Alia exempl. καὶ προβάτων.¹

¹⁰ Sie Comp., Codd. 19 (cum καὶ ἐν ᾧ. ἔλεγον), 93, 108. Cf. Cap. vii. 6 in LXX.

CAP. VI. ¹ Sic Codd. 19 (cum τὴν κ. pro τῇ κ., et om. σε), 93 (cum τῆς κ. pro καὶ τῇ κ., et κατοικῆσαι pro κατασκ.), 108. Cf. Hex. ad 3 Reg. viii. 13. ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ³ Iidem. Mox αὐτὸς pro οὗτος iidem. ⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἔκαψεν), 93, 108. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 44, 93, 108, Vet. Lat. ⁶ Sic Codd. 19, 93, 108. ⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁸ Sic Comp. (cum γνῷ), Codd. 19, 93, 108. ⁹ Sic Comp. in textu Cod. 93. Cf. Hex. ad Eccles. i. 18. ii. 23. ¹⁰ Sic in textu Cod. 93. Cf. Hex. ad 19, 52, 55 (cum λάσης), alii (inter quos 243). Cf. Hex. ad

Jesai. lv. 7. ¹² Sic Comp., Codd. 19 (cum μόνος), 108; necnon (om. σὺ) Codd. III, XI, 52, 64, 119, 158, 243.

¹³ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁴ Iidem (cum παραδῷς pro παραδώσεις). ¹⁵ Iidem. ¹⁶ Sic Comp., et (cum αἰχμ.) Codd. 19, 93, 108. ¹⁷ Sic Comp., Codd. 19 (om. καὶ), 93, 108 (ut 19). ¹⁸ Sic Comp., Codd. 93 (cum αἰχμ.), 108 (cum δπον). Clausulam reprobant Codd. II, III, XI, 44, 52, alii (inter quos 243). ¹⁹ Sic Comp., Codd. 19 (om. τὸ), 93 (cum αὐτοῖς), 108. ²⁰ Sic Comp., Ald., Codd. 19, 44, 56, alii. ²¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (om. σον).

CAP. VII. ¹ Sic Comp., Codd. 19 (om. καὶ), 93, 108.

6. אָשֵׁר עַשְׂתָּה כְּרוּיד הַפְלִד. O'. τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. Alia exempl. ὃν ἐποίησε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς.²
7. וְאֶת-הַמִּנְחָה וְאֶת-חַחְלָבִים. O'. καὶ τὰ μαναὰ, καὶ τὰ στέατα. Alia exempl. καὶ τὰς θυσίας, καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηνικῶν.³
9. וְהַחֲגָה שְׁבֻעָת יְמִים. O'. ἔορτήν. Alia exempl. καὶ τὴν ἔορτήν ἐπτὰ ἡμέρας.⁴
10. יְבוּם עַשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה. O'. καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ. Alia exempl. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ εἰκοστῇ καὶ τρίτῃ.⁵
12. וְטוּבֵי לֵב. O'. καὶ ἀγαθῆ καρδίᾳ. Alia exempl. καὶ ἀγαθοὺς τῇ καρδίᾳ.⁶
13. לְאַכְול הָאָרֶץ. O'. καταφαγεῖν τὸ ξύλον (alia exempl. τὴν γῆν)⁷.
17. נְאָשֵׁר הַלְךָ כְּרוּיד. O'. ὡς Δαυὶδ. Alia exempl. δὺν τρόπον ἐπορεύθη Δαυὶδ.⁸
20. אָשְׁלִיךְ מִעַל פְּנֵי. O'. ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου. Alia exempl. ἀπορρίψω αὐτὸν ἀπὸ προσώπου μου.⁹
21. וְהַבִּית הַזֶּה אָשְׁר-הִיא עַלְיוֹן. O'. καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ψυχλός. Alia exempl. καὶ ὁ οἶκος οὗτος δῆν ψυχλὸς ἐρημωθήσεται.¹⁰
22. עַבְרָה. O'. ὁ διαπορευόμενος. Alia exempl. ὁ παραπορευόμενος.¹¹
23. בְּמִה. O'. χάριν (alia exempl. ἐνεκεν¹²) τίνος.
24. בְּכָה. O'. Vacat. Alia exempl. οὕτω.¹³
25. עַל אָשֵׁר. O'. διότι. Alia exempl. ἀνθ' ὅν.¹⁴

CAP. VIII.

3. חַמְתָּ צוֹבָה. O'. εἰς Βαισωβά. Alia exempl. εἰς Αἰμὰθ Σωβά.¹
4. עַרְיִ הַמְּסִכְנָות. O'. τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς (alia exempl. add. τὰς τῶν φόρων²).
6. אָשֵׁר חַשְׁקָה. O'. κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν (alia exempl. add. αὐτοῦ ἦν ἐπεθύμησε³).
7. וְכָל אָרֶץ מִמְשָׁלְתָהוּ. O'. καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ (alia exempl. add. ἐν τῇ γῇ πάσης τῆς ἔξουσίας αὐτοῦ εὐώδώθη⁴).
9. לְעַבְדִּים לִמְלָאכָתוֹ. O'. εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. Alia exempl. εἰς δούλους (s. δουλείαν) εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.⁵
10. וְשָׁרוֹ שְׁלִישִׁיו וְשָׁרֵי רְכָבָו וְפָרְשָׁיו. O'. καὶ ἀρχοντες, καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἀρχοντες ἀρμάτων καὶ ἵππεων. Alia exempl. καὶ ἀρχοντες τριστατῶν αὐτοῦ, δυνατοὶ καὶ ἀρχοντες ἀρμάτων αὐτοῦ καὶ ἵππεων αὐτοῦ.⁶
11. הַרְדִּים. Qui praeficiebant. O'. ἐργοδιωκτοῦντες. "Αλλος παιδεύοντες.⁷
12. הַאֲוָלָם. O'. τοῦ ναοῦ ("Αλλος οὐλάμ⁸").
13. כָּל-מִלְאָכָת שְׁלָמָה. O'. πᾶσα ἡ ἐργασία. Alia exempl. πάντα τὰ ἔργα Σαλωμῶν.¹⁰
14. מִוסְדָּר בֵּית-יְהוָה וְעַד-כָּלָתָו שְׁלָלָם בֵּית יְהוָה.

² Sic Comp., Codd. 19 (om. ὁ βασιλεὺς), 93, 108.   ³ Iidem.   ⁴ Sic Comp., Codd. 93, 108, 158.   ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum καὶ τῇ τρίτῃ), 93, 108.   ⁶ Sic Comp., Codd. 19 (om. τῇ), 93, 108.   ⁷ Iidem.   ⁸ Iidem.   ⁹ Sic Comp., Codd. 19 (om. αὐτὸν), 93, 108.   ¹⁰ Sic Comp., Ald. (om. ἐρημωθήσεται), Codd. 19, 44 (ut Ald.), 56, 93, 106 (ut Ald.), 108, alii.   ¹¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.   ¹² Iidem.   ¹³ Sic Ald., Codd. 44, 56, 71 (cum οὕτως), alii.   ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.

CAP. VIII. ¹ Sic Comp. (cum Σονθά), Ald. (cum Σονθά), Codd. III, XI (cum Εμὰθ), 19 (ut Comp.), 52 (cum Σοθά), 56, alii (inter quos 243 (ut XI)).   ² Sic Codd. 19, 93.

Mox (v. 6) καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν φόρων τὰς ὄχυράς Codd. 19, 93 (cum τῷ φωρῷ), 108.   ³ Sic Codd. 19, 93, 108.   ⁴ Sic Codd. 19, 93 (cum πάσῃ et εὐθ.).   ⁵ Sic Comp. (cum παῖδας pro δούλους), Codd. 19 (cum δουλείαν), 93, 108 (ut 19).   ⁶ Sic Comp., Codd. 19 (cum πρωτοστατῶν pro τριστατῶν, et om. αὐτοῦ post ἀρμάτων et ἵππεων), 93 (cum πρωτοστατῶν), 108.   ⁷ Sic in textu Cod. 93. Cf. Hex. ad Lev. xxv. 43. Psal. cix. 2.   ⁸ Sic Cod. 93, Theodoret. Quaest. in 2 Paral. p. 571.   ⁹ Cod. 93 in marg. sine nom. (cum οὐλάτ').   ¹⁰ Sic Comp. (cum Σολωμῶντος), 19 (om. Σαλωμῶν), 93, 108.

Ο'. ἐθεμελιώθη ἔως οὐ ἐτελείωσε Σαλωμὸν τὸν οἶκον κυρίου. Alia exempl. ἐθεμελιώθη ὁ οἶκος κυρίου, καὶ ἔως οὐ ἐτελείωθη ἔως οὐ ἐτελείωσε Σαλωμὸν τὸν οἶκον κυρίου.¹¹

17. **לְעִזִּיּוֹן־גָּבָר.** Ο'. εἰς Γασιῶν Γαβέρ. Schol. Ἡ Γασιῶν Γαβέρ ἡ νῦν καλουμένη Βερονίκη· ἔστι δὲ παραλία πόλις Αἴθιόπων τῶν πρὸς Αἴγυπτον.¹²

בָּאָרֶץ אֲדוֹם. Ο'. ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ (alia exempl. Ἐδώμ¹³).

18. **אַפִּירָה.** Ο'. εἰς Σωφιρά. Schol. Χώραν τῆς Ἰνδικῆς, ἦν γεωγράφοι Χρυσῆν ὀνομάζουσιν.¹⁴
וַיְבִיאֵי. Ο'. καὶ ἥλθον (alia exempl. ἤνεγκαν¹⁵).

CAP. IX.

4. **וּמְלֻבּוּשִׁים**. Ο'. καὶ ἴματισμὸν αὐτῶν. Alia exempl. καὶ τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ.¹

וְלֹא־הִיה עָד בָּה רוֹתַנְתָו. Ο'. καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. Alia exempl. καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ἐπιπνεῦμα.²

8. **אֲשֶׁר חַפֵּצְבָּה.** Ο'. δις ἡθέλησεν (alia exempl. εὐδόκησεν³) ἐν σοί.

לִיהְיוֹה אַלְהִיה. Ο'. κυρίῳ θεῷ σου. Alia exempl. τῷ λαῷ σου (s. αὐτοῦ).⁴

9. **לְרַב מָאָר.** Ο'. εἰς πλῆθος πολύ (alia exempl. σφόδρα⁵).

10. **הַבִּיאֵי עַזִּי אַלְגּוּמִים**. Ο'. καὶ ξύλα πεύκινα ("Αλλος ἀγουγείμ⁶"). Alia exempl. καὶ ξύλα πεύκινα ἀπελέκητα ἤνεγκαν.⁷

14. **וְכָל־מָלְכִי.. וִפְחוֹת.** Ο'. καὶ πάντων τῶν βασιλέων .. καὶ σατραπῶν. Alia exempl. καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς .. καὶ σατράπαι.⁸

16. **וְשָׁלַשׁ־מֵאוֹת שְׁלַשׁ מְאוֹת**. Ο'. καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἐκάστην. Alia exempl. δόρατα χρυσᾶ ἐλατὰ τριακόσια, τριακόσιοι χρυσοῖ ἀναφέροντες ἐπὶ δόρυ ἐκαστον.⁹

18. **וְכָבֵשׁ בָּזָה לְכִסָּא מָאָחָזִים**. Et scabellum aureum, throno coagmentabantur. Ο'. ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ. Alia exempl. ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, καὶ ὑποπόδιον ὑπέθηκεν ἐν χρυσῷ τῷ θρόνῳ.¹⁰

20. **וְכָל בְּלִי מִשְׁקָה.** Ο'. καὶ πάντα τὰ σκεύη (alia exempl. add. τοῦ οἴκου¹¹).

21. **וְתוֹכִים.** Et pavones. Ο'. Vacat. Alia exempl. καὶ τεκχείμ.¹² Schol. σφίγγων.¹³

22. **מָלְכִי הָאָרֶץ.** Ο'. τοὺς βασιλεῖς (alia exempl. add. τῆς γῆς¹⁴).

24. **וְשְׁלָמֹת.** Ο'. καὶ ἴματισμὸν. Alia exempl. ὅπλα καὶ ἴματισμόν.¹⁵

בְּשָׂנָה. Ο'. ἐνιαυτόν. Alia exempl. εἰς ἐνιαυτόν.¹⁶

¹¹ Iidem. ¹² Cod. 108 in marg. Cf. Joseph. Antiq. VIII, 6, 4. ¹³ Sic Comp., Codd. 19 (cum Ἐδών), 93 (cum Αἰδώμ), 108 (cum Ἐδάμ). ¹⁴ Cod. 108 in marg. Ex Josepho ibid. ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἤνεγκαν), 93 (cum ἤνεγκε), 108.

CAP. IX. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic Comp., et (praem. καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγ.) Codd. 19 (cum τι pro ἔτι), 93, 108. ³ Sic Codd. 19, 93, 108. ⁴ Sic Comp. (cum αὐτοῦ), Ald., Codd. III, XI, 19 (ut Comp.), 44 (idem), 52, alii. ⁵ Sic Comp., Ald., Codd. 19, 44, 56, alii. ⁶ Sic in textu Codd. 56 (cum γονγεῖμ), 93 (ut infra), 121 (ut 56). ⁷ Sic Codd. 19, 93 (cum ξ. ἀγουγεῖμ ἀπελ.), 108. Mox (v. 11) ἀπελέκητα pro πεύκινα iidem. Cf. Hex. ad 3 Reg. x. 11. ⁸ Sic Comp., Codd. 19 (cum σατραπῶν ?), 93 (cum στρατηγοὶ pro σατράπαι), 108. ⁹ Sic Comp.

(cum ἀσπίδας χρ. ἐλατὰς τριακ.), Codd. 19, 93 (cum ἀνεφέροντο), 108. ¹⁰ Sic Comp. (cum ἐνδεδεμένοι), Codd. 19, 93, 108. ¹¹ Sic Comp., Codd. 93, 108. Cf. Hex. ad 3 Reg. x. 21. ¹² Sic Comp. (cum θεχεῖμ), Codd. 19 (cum τεχεῖμ), 93, 108 (ut 19), 158 (cum καὶ σφίγγων καὶ τεκχήμ). ¹³ Sic in marg. Codd. 93 (cum σφιγγίων, ut videtur), 108, 158 (in textu, ut supra). (Obiter noto, formam ΣΦΙΓΓΙΑ inscriptam legi in lithostroto Praenestino, ubi haec animalia sub simiarum specie depicta sunt. Cf. T. Harmer *Observations on Various Passages of Scripture*, Vol. IV, p. 81, ed. Lond. 1808, cum tabula in fine vol.) ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19, 52, 93, 108. ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Vox ὅπλα pertinet, ni fallor, ad Hebr. ρύπον, arma, cuius loco Seniores στακτὴν exhibitent. Cf. Hex. ad Job. xxxix. 21. ¹⁶ Sic Comp., Codd. 93, 108.

27. נָתַן. O'. Vacat. Alia exempl. ἔδωκεν.¹⁷
 28. וְמִפְלַדְתָּהָרֶצֶת. O'. καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς.
     Alia exempl. καὶ ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν.¹⁸
 29. הַלְאֵהֶם. O'. οἶδον οὗτοι. Alia exempl. οὐκ
     ιδούν αὐτοῖς.¹⁹
     עַל יְרֵבָעַם. O'. περὶ (alia exempl. κατὰ²⁰)
     'Ιεροβοάμ.
 30. בִּירוּשָׁלָם. O'. Vacat. Alia exempl. ἐν 'Ιε-
     ρουσαλήμ.²¹
 31. עַם־אֲבָתֵיכוּ. O'. Vacat. Alia exempl. μετὰ
     τῶν πατέρων αὐτοῦ.²²

CAP. X.

2. אָשֶׁר בָּרָח. O'. ως ἔφυγεν. Alia exempl. ως
     ὅτε ἀπέδρα.¹
 3. וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּדַבֵּר. O'. καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία.
     Alia exempl. καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία 'Ισραὴλ,
     καὶ ἑλάλησαν.²
 4. הַקָּל. O'. ἀφες. Alia exempl. κούφισον σύ.³
 5. וְשֻׁבוּ. O'. καὶ ἔρχεσθε (alia exempl. ἐπιστρέ-
     ψατε⁴).
 6. בְּהִיתוֹ חַי לְאָמֶר. O'. ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν, λέγων.
     Alia exempl. ζῶντος αὐτοῦ, καὶ συνεβουλεύ-
     σατο μετ' αὐτῶν, λέγων.⁵
 7. וְרָצִיתָם. O'. καὶ εὔδοκήσῃς. Alia exempl. καὶ
     ἀρέσεις αὐτοῖς.⁶
 9. וְגַנְשִׁיב דָּבָר. O'. καὶ ἀποκριθήσομαι λόγον. Alia
     exempl. καὶ τίνα λόγον ἀποκριθῶ.⁷
 10. מַעַלְיוֹנִי. O'. ἀφ' ἡμῶν. Alia exempl. ἀπὸ τοῦ
     ζυγοῦ ἡμῶν (מַעַלְיוֹנו).⁸

10. אַלְהָם. O'. Vacat. Alia exempl. πρὸς αὐ-
     τούς.⁹
     קָטָנִי. O'. ὁ μικρὸς δάκτυλός μου. Alia ex-
     empl. ὁ βραχύτατός μου δάκτυλος.¹⁰
 11. הַעֲמִים עַל כִּידָם עַל כִּידָם. *Imposuit vobis jugum
     grave.* O'. ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ. Alia
     exempl. ἐνέθηκεν ὑμῖν ζυγὸν βαρύν.¹¹
 15. לְמַעַן דְּקִים. O'. λέγων ἀνέστησε. Alia ex-
     empl. ἵνα ἀναστήσῃ.¹²
 16. לְאַהֲלִיכָּה אִישׁ לְאַהֲלִיכָּה. O'. εἰς (alia exempl. ἀπότρεχε
     εἰς; alia, ἀπότρεχε ἀνὴρ εἰς¹³) τὰ σκηνώματά
     σου.
 17. הַיּוֹשְׁבִים. O'. καὶ οἱ κατοικοῦντες. Alia ex-
     empl. οἱ κατοικοῦντες.¹⁴

CAP. XI.

1. לְהַלְּחָם עַם־יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיב. O'. καὶ ἐπολέμει
     πρὸς 'Ισραὴλ τοῦ ἐπιστρέψαι. Alia exempl.
     τοῦ πολεμῆσαι μετὰ 'Ισραὴλ, καὶ ἐπιστρέψαι.¹
 3. וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה. O'. καὶ πάντα 'Ιού-
     δαν. Alia exempl. καὶ πρὸς πάντα 'Ισραὴλ
     τὸν μετὰ 'Ιούδα.²
 10. אָשֶׁר בִּיהוּדָה. O'. ἦστι τοῦ 'Ιούδα. Alia
     exempl. τὰς ἐν τῇ 'Ιουδαίᾳ.³
 14. אַחֲת־מְגֻרְשִׁים וְאַחֲזָתָם. O'. τὰ σκηνώματα
     τῆς κατασχέσεως αὐτῶν. Alia exempl. τὰ σκη-
     νώματα αὐτῶν τὰ τῆς κατασχέσεως αὐτῶν.⁴
 15. וְלַעֲגָלִים אָשֶׁר עַשָּׂה. O'. καὶ τοῖς μόσχοις, ἀ
     (alia exempl. ταῖς δαμάλεσιν αἷς⁵) ἐποίησεν
     'Ιεροβοάμ.

¹⁷ Iidem. ¹⁸ Sic Comp., Codd. 19 (cum γεῶν), 93, 108.
¹⁹ Sic Comp., Codd. 93, 108. ²⁰ Iidem. ²¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ²² Iidem.
 CAP. X. ¹ Sic Comp. (om. ως), Codd. 19, 93, 108.
² Sic Comp., Codd. 19 (cum μετ' αὐτοῦ 'Ισρ. pro 'Ισρ.), 71, 93, 108. ³ Sic Comp., Codd. 19 (cum κούφησον), 93, 108 (ut 19). Cf. 3 Reg. xii. 4. ⁴ Iidem. ⁵ Iidem.
⁶ Sic Comp. (cum ἀρέσῃ), Codd. 19 (cum ἀρέσει), 93 (cum αὐτοὺς), 108 (ut 19). Mox δοῦλοι pro παιδες (ut passim) iidem. ⁷ Iidem. ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93. ⁹ Sic

Comp., Codd. 93, 108. ¹⁰ Cf. Hex. ad 3 Reg. xii. 10.
¹¹ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐπέθηκεν), 108. ¹² Iidem.
¹³ Prior lectio est in Ald., Codd. III, 52, 56, aliis; posterior in Comp., Codd. 19, 93 (om. ἀπότρεχε), 108. ¹⁴ Sic Comp., Codd. III, 44, 60, 93, 108, 111.
 CAP. XI. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic Comp., Codd. 19 (om. καὶ Βενιαμὶν), 93, 108 (om. τόν).
³ Sic Comp. (cum τὴν pro τὰς), Codd. 19, 93, 108. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93. ⁵ Sic Comp. (cum ἄς), Codd. 19, 93, 108, Theodore. Quaest. I in 2 Paral. p. 572.

16. **וְאַחֲרֵיכֶם מִפָּל שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל.** O'. καὶ ἔξε-
βαλεν αὐτὸν (alia exempl. τοὺς Λευίτας⁶) ἀπὸ
φυλῶν Ἰσραὴλ. "Ἄλλος καὶ ὅπιστα αὐτῶν ἀπὸ
πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ."
 17. **בָּנָשָׁלָמָה.** O'. τὸν τοῦ Σαλωμῶν. Alia ex-
empl. ὁ τοῦ Σαλωμῶν; alia, νὗὸς Σαλωμῶν.⁸
 18. **אַבִיחִיל בֶּת־אַלְיָאָב.** O'. καὶ Ἀβιγαίαν θυγα-
τέρα Ἐλιάθ. Alia exempl. τῷ οἴκῳ Ἐλιάθ.⁹
 21. **וַיִּלְגַּשְׁיִם שְׁשִׁים.** O'. καὶ παλλακὰς ἔξήκοντα
(alia exempl. τριάκοντα¹⁰).
 22, 23. **כִּי לְהַמְלִיכוּ: רַבֵּן.** Nam regem consti-
tuere eum (destinaverat). Et prudenter egit.
O'. ὅτι βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν. Alia ex-
empl. ὅτι διενοεῖτο τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν.¹¹
 23. **וַיִּפְרֹץ.** O'. καὶ ηὔξηθη. Alia exempl. καὶ η-
ξῆθη Ἀβιὰ καὶ διέκοψε.¹² "Ἄλλος ἔχύθη."¹³

CAP. XII.

1. **וְקַחֲזָקְתָּיו.** O'. καὶ ὡς κατεκρατήθη (alia exempl.
ἐκραταιώθη¹).
 2. **אַתְּ הַתּוֹרָת.** O'. τὰς ἐντολὰς. Alia exempl. τὸν
νόμον.²
 3. **פְּרַשִּׁים.** O'. ἵππων. Alia exempl. ἵππεων.³
סְכִים וּכְלִישִׁים. O'. Τρωγοδύται (potior scrip-
tura Τρωγλοδύται⁴) καὶ Αἰθίοπες. Alia ex-

- empl. Σουχιεὶμ καὶ Χουσιεὶμ.⁵ Schol. Τρω-
γλοδύται Αἰθίοπες ἢ Λίβυες.⁶
 6. **וַיַּכְנַעַ.** O'. καὶ ἡσχύνθησαν (alia exempl. ἐνε-
τράπησαν⁷).
 7. **גַּנְגָּעַ.** O'. ἐνετράπησαν. Σ. ἐγνωσιμάχησαν.⁸
בִּידָשִׁישָׁק. O'. Vacat. Alia exempl. ἐν χειρὶ⁹
Σουσακίμ.⁹
 8. **לוֹ לְעִבְדִּים.** O'. εἰς παῖδας. Alia exempl. αὐτῷ
εἰς δούλους.¹⁰
 10. **וְהַפְּקִיד עַל־יְדֵ שָׂרֵי הַרְצִים הַשְּׁמָרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ.** O'. καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σου-
σακίμ ἀρχοντας παρατρεχόντων, τοὺς φυλάσ-
σοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασιλέως. Alia ex-
empl. καὶ κατέστησεν ἐπὶ χεῖρας ἀρχόντων τῶν
παρατρεχόντων τῶν φυλασσόντων τὰς θύρας
οἴκου τοῦ βασιλέως.¹¹
 11. **מַדִּיבֹא.** O'. ἐν τῷ εἰσελθεῖν. Alia exempl.
ἀπὸ ίκανοῦ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι.¹²
וְגַנְשָׁאוּם וְהַשְּׁבִיבּוּם אַלְתָּה אַרְצִים. O'. καὶ οἱ
ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόν-
των. Alia exempl. καὶ ἐλάμβανον τοὺς θυ-
ρεοὺς, καὶ ἀποκαθίστων εἰς τὴν τάξιν τῶν
παρατρεχόντων.¹³
 12. **לְהַשְׁחִית לְכָלָה.** O'. εἰς καταφθορὰν εἰς τέ-
λος. Alia exempl. εἰς διαφθορὰν εἰς τέλος τοῖς
πᾶσι.¹⁴

⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Cod. 93 in textu, ex dupli versione: καὶ ἔξεβαλεν—Ἰσραὴλ· καὶ ὅπιστα—Ἰσραὴλ. Theodoret. ibid.: Ἕκολούθησαν δὲ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις καὶ ἐκ τῶν ἄλλων φυλῶν εὐσεβεῖς· ἀπῆλθον γάρ, φησὶν, ὅπιστα αὐτῶν ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἔδωκαν κ. τ. ἐ. ⁸ Prior lectio est in Ald., Codd. III, XI, 44, 55, aliis (inter quos 243); posterior in Comp., Codd. 93, 108. ⁹ Sic Codd. 19, 93, 108. Comp. edidit: καὶ Ἀβιχαῖλ θ. τῷ οἴκῳ Ἐλιάθ. ¹⁰ Sic Codd. II, 55. Joseph. Antiq. VIII, 10, 1: Εἶχε δὲ τὰς μὲν νόμῳ συνοικούσας αὐτῷ γυναῖκας ὀκτωκαΐδεκα, παλλακὰς δὲ τριάκοντα. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹² Sic, ex dupli versione, Comp., Codd. 19 (om. Αβιὰ), 93, 108. ¹³ Sic (ad διέκοψε) Cod. 93 in marg. sine nom. Cf. Hex. ad 1 Paral. iv. 38.

CAP. XII. ¹ Sic Comp., Codd. 93, 158. ² Sic Comp., Codd. 19, 93 (in marg.), 108. ³ Sic Comp., Codd. XI, 55, 74, 93, 108, 158. ⁴ Sic Ald. (cum Τρογλ.), Codd.

III, 44, 52, 55 (cum Τρογλωδ.), alii. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁶ Cod. 108 in marg. ⁷ Sic Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad 1 Paral. xx. 4. ⁸ Cod. Reg., cum scholio: Διὸ καὶ ὁ θεὸς μετέβαλε τὴν ὄργην τοῦ μὴ πανωλεθρίαν αὐτοῖς ἐπενεγκέν. Phrynicus apud Bekkeri Anecd. Gr. T. I, p. 33: Γνωσιμαχῆσαι· τὸ μεταγνῶσκειν καὶ συνέναι τοῦ ἀμαρτήματος, οἷον τῇ προτέρᾳ γνώμῃ ἦν ἔσχε μάχεσθαι. ⁹ Sic Comp. (cum Σουσάκ), Codd. 19, 71, 93, 108, Theodoret. ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19, 93 (om. οἴκου), 108, Theodoret. (cum τοῦ οἴκου). Cf. Hex. ad 3 Reg. xiv. 26. ¹² Idem. Cf. Hex. ad 1 Reg. vii. 16. xviii. 30. ¹³ Sic Comp., et (cum dupli versione) Codd. 19 (cum παράταξι), 56 (cum ἐκαθίστων), 93 (cum λαμβάνοντες), 108, 121, Theodoret. (cum ἀπεκαθ.). Cf. Hex. ad 3 Reg. xiv. 28. ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19 (om. εἰς τ. τοῖς π.), 93 (om. εἰς τέλος), 108.

13. **כִּירְבָּן־אַרְבָּעִים**. O'. *καὶ τεσσαράκοντα*. Alia exempl. *υἱὸς τεσσαράκοντα*.¹⁵
15. **לְהַתִּיחַשׁ**. *More stemmatum*. O'. *καὶ πράξεις αὐτοῦ*. Alia exempl. *τοῦ γενεαλογῆσαι, καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ*.¹⁶
16. **וַיֵּשֶׁב**. O'. *καὶ ἀπέθανε* (alia exempl. *ἐκοιμήθη*¹⁷).

CAP. XIII.

2. **מִיכָּהוּ בֶּת־אוֹרִיאָל מִנ־גָּבְעָדָה**. O'. *Μααχὰ* (alia exempl. *Μιχαῖα*¹) *θυγάτηρ Ούριὴλ ἀπὸ Γαβαῶν*. Alia exempl. *Μααχὰ θυγάτηρ Ἀβεσταλώμ*.²
3. **בְּחִיל גִּבְּרוּי מִלְּחָמָה**. O'. *ἐν δυνάμει πολεμιστῶν δυνάμεως*. Alia exempl. *ἐν δυνάμει δυνατῶν πολεμιστῶν*.³
4. **אִישׁ בָּחוֹר**. O'. *ἀνδρῶν δυνατῶν* (alia exempl. *ἐκλεκτῶν*⁴).
5. **אִישׁ בָּחוֹר גִּבְּרוֹת חִיל**. O'. *δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμεως*. Alia exempl. *ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν δυνατῶν ἵσχυΐ [ἀνδρῶν πολεμιστῶν]*.⁵
5. **נָתַן מִמְלָכָה לְדוֹיד**. O'. *ἔδωκε βασιλέα*. Alia exempl. *ἔδωκε βασιλείαν τῷ Δανίδ*.⁶
6. **בְּרִית מְלֻחָה**. O'. *διαθήκη ἀλός*. Alia exempl. *εἰς διαθήκην αἰώνιον; alia, διαθήκην ἀλός αἰώνιαν*.⁷
7. **וַיַּתְּפִצֵּז עַל־רְחַבּוּם**. O'. *καὶ ἀνέστη* (alia exempl. *ἀντέστη*⁸) *πρὸς Ῥοβοάμ*. Alia exempl. *καὶ ἐνίσχυσεν ἐπὶ Ῥοβοάμ*.⁹

7. **וְלֹא הַתִּחְזַק**. O'. *καὶ οὐκ ἀντέστη* (alia exempl. *ἐκραταιώθη*¹⁰).
9. **הַלֹּא הַדִּיחַת**. O'. *ὴ οὐκ ἔξεβάλετε*. Alia exempl. *ὴ οὐχὶ ἀπώσασθε*.¹¹
10. **כְּעֵמִי הָאָרֶצֶת בְּלַדְבָּא**. O'. *ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος*. Alia exempl. *ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, καθὼς οἱ λαοὶ τῶν γαιῶν πᾶς ὁ παραπορευόμενος*.¹²
11. **בְּבָקָר־בְּבָקָר וּבְעַרְבָּבְעַרְבָּ**. O'. *ὁλοκαύτωμα πρωΐ καὶ δεῖλης*. Alia exempl. *ὁλοκαυτώσεις τὸ πρωΐ πρωΐ καὶ τὸ ἑσπέρας ἑσπέρας*.¹⁴
12. **וְקַטְרוֹת־סְפִים**. O'. *καὶ θυμίαμα συνθέσεως ("Ἄλλος ἀρωμάτων*¹⁵).
13. **וְגִנְחָתִיחַ לְבָעֵר בְּעַרְבָּבְעַרְבָּ**. O'. *καὶ οἱ λύχνοι τῆς καύσεως ἀνάψαι δεῖλης*. Alia exempl. *καὶ οἱ λύχνοι αὐτῆς τοῦ ἀνάπτειν τὸ ἑσπέρας ἑσπέρας*.¹⁶
14. **חַצְלִיחַ אֲלָא**. O'. *οὐκ εὔοδώσεται* (potior scriptura *εὔοδωθήσεται*) *ὑμῖν*. Alia exempl. *οὐκ εὔοδωθήσεσθε*.¹⁷
15. **הַסְבָּ**. O'. *ἀπέστρεψε*. Alia exempl. *περικύκλωσεν*.¹⁸
16. **מַאֲחָרִידָם וַיַּהַיּוּ**. O'. *αὐτῷ ἐκ τῶν ὅπισθεν, καὶ ἐγένετο*. Alia exempl. *κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ ἦσαν*.¹⁹
17. **וַיַּפְנִיר**. O'. *καὶ ἀπέστρεψεν* (alia exempl. *ἐπέβλεψεν*²⁰).

¹⁵ Iidem. ¹⁶ Iidem. ¹⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93.

CAP. XIII. ¹ Sic Codd. 71, 93 (in marg.). ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. 3 Reg. xv. 3. ³ Iidem.

⁴ Iidem. ⁵ Iidem. Verba ἀνδρῶν πολεμιστῶν male assumpta sunt e lectione Ald., Codd. 56, 74, aliorum: ἀνδρῶν πολεμιστῶν δυνάμεων (s. δυνάμεως) ἵσχυΐ. ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodore. ⁷ Prior lectio est in Ald., Codd. 44, 74, 106, aliis; posterior in Codd. 19 (cum αἰώνιον), 56 (cum εἰς δ.), 93, 108 (cum αἰώνιον), aliis. Theodore.: Διαθήκην δὲ ἀλὸς αἰώνιαν τὸ βέβαιον τῆς βασιλείας ἐκάλεσεν ἐπειδὴ καὶ βάρβαροι πολλάκις συνεσθίοντες πολεμίοις

βέβαιαν εἰρήνην φυλάττουσι, τῶν ἀλῶν μεμνημένοι. ⁸ Sic Ald., Codd. III, XI, 44, 55, 56, alii (inter quos 243).

⁹ Sic Comp. (cum —σαν), Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Iidem.

¹¹ Iidem. ¹² Sic Comp., Codd. 19 (cum ἀπὸ τῆς γῆς πρὸ ἐκ τοῦ λ. τῆς γῆς), 93, 108. ¹³ Iidem. Cf. Hex. ad Lev. i. 5. Ezech. xlvi. 6. ¹⁴ Iidem. ¹⁵ Cod. 93 in marg. sine nom. Cf. ad Cap. ii. 4. ¹⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁷ Sic Comp., Ald., Codd. 19, 44, 56 (cum —σθαι), alii. ¹⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Joseph. Antiq. VIII, 11, 3: "Ἐτι δὲ αὐτοῦ λέγοντος, λάθρα τινὰς τῶν στρατιωτῶν ὁ Ἱεροβόαμος ἐπεμψε περικυκλωσομένους Ἀβίαν.

¹⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (om. αὐτῶν). ²⁰ Iidem.

15. **וַיְרִיעֵ אִישׁ.** O'. καὶ ἐβόησαν ἄνδρες. Alia exempl. καὶ ἡλάλαξεν ἀνήρ.²¹
- נָגֵף.** O'. ἐπάταξε. Alia exempl. ἔθραυσε.²²
19. **אֶת־בֵּית־אָל וְאֶת־בְּנוֹתָהּ.** O'. τὴν Βαιθὴλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. "Ἄλλος τήν τε Βαιθὴλ καὶ τοπαρχίαν αὐτῆς.²³
20. **יוֹמָת.** O'. καὶ ἐτελεύτησε (alia exempl. ἀπέθανε²⁴).
22. **בְּמִדְרָשׁ הַנְּבִיא עָדוֹ.** In *commentario prophetae Iddo*. O'. ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδώ. Alia exempl. ἐν τῇ ἐκζητήσει Ἀδδὼκ τοῦ προφήτου.²⁵

CAP. XIV.

- 1 (Hebr. xiii. 23). **וַיְשַׁבֵּב.** O'. καὶ ἀπέθανεν (alia exempl. ἐκοιμήθη¹).
- 2 (xiv. 1). **הַטּוֹב נָסָא שְׁעִיר.** O'. καὶ ἐποίησε τὸ καλόν. Alia exempl. καὶ ἐποίησεν Ἀσὰ τὸ ἀγαθόν.²
- 5 (4). **לְפִנֵּיו תְּקַשֵּׁת הַמְּמֻלָּכָה.** O'. καὶ εἰρήνευσε. Alia exempl. καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία ἐνώπιον αὐτοῦ.³
- 6 (5). **וַיֵּן.** O'. Vacat. Alia exempl. καὶ ὠκοδόμησε.⁴
- 7 (6). **הָאָרֶץ לְפִנֵּינוּ עֲדַע.** Donec adhuc terra coram

- nos (nostrae potestatis est). O'. ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν. Alia exempl. ἐν φῷ τῆς γῆς κυριεύομεν.⁵
- 7 (6). **וַיַּבְנֵו וַיְצַלְחוּ.** O'. καὶ εύώδωσεν ἡμῖν. Alia exempl. καὶ ὠκοδόμησαν καὶ κατεύθυναν.⁶
- 8 (7). **גְּבוּרִי חִיל.** O'. πολεμισταὶ δυνάμεως. Alia exempl. νιοὶ δυνάμεως.⁷
- 11 (10). **אִין־עַפְתָּה.** O'. οὐκ ἀδυνατεῖ ("Ἄλλος οὐκ ἔστιν") παρὰ σοί.
- לֹאֵין פָּחָה.** O'. καὶ ἐν δλίγοις. Alia exempl. οὐκ ἐν δλίγοις οῖς οὐκ ἔστιν ἴσχυς.⁹
- עֹזֶרֶנוּ.** O'. κατίσχυσον ἡμᾶς. Alia exempl. βοήθησον ἡμῖν.¹⁰
- אַתָּה.** O'. Vacat. Alia exempl. σὺ εἶ; alia, σὺ εἶ δ θεός.¹¹
- הַטּוֹעַן.** O'. πρὸς σέ. Alia exempl. μετὰ σοῦ.¹²
- 12 (11). **וַיַּגְּנַב.** O'. καὶ ἔφυγον ("Ἄλλος ἐπταίσαν")¹³.
- 13 (12). **עַד־לְגָרָר.** O'. ἕως Γεδώρ (alia exempl. Γέραρα¹⁴).
- 14 (13). **וַיַּבְזֹל.** O'. καὶ ἐσκύλευσαν (alia exempl. διήρπασαν¹⁵).
- 15 (14). **מִקְנָה אֲהַלִּי מִגְּנָה.** Sed et tentoria pecorum. O'. καίγε σκηνὰς κτήσεων (alia exempl. κτηνῶν¹⁶), καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς (alia exempl. Ἀμαζονεῖς¹⁷).

²¹ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἡλαξεν), 93, 108. Statim καὶ ἐγένετο, ὅτε ἡλαξαν ἄνδρες iidem. ²² Iidem. Hieron. perterrituit. Cf. Hex. ad 1 Paral. xix. 19. Joseph. ibid.: ἀλαλάξαντες ἔχωρησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· καὶ τῶν μὲν ἔθραυσε τὰ φρονήματα, κ. τ. ἔ. ²³ Cod. 108 in marg. sine nom. Joseph. ibid.: τήν τε Βεθῆλην καὶ τήν τοπαρχίαν αὐτῆς. ²⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad 1 Paral. xxix. 28.

²⁵ Sic Comp. (cum Ἀδδὼ), Codd. 19 (cum Ἀδδοὺκ), 93 (cum Ἰαδδὼκ), 108.

CAP. XIV. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic Comp., Codd. 19 (om. τὸ ἀγαθὸν καὶ), 93, 108, Theodore. (ut 19). ³ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ), 108, 121 (cum καὶ ἡσύχασεν). "Locus manus in omnibus libris qui collati sunt."—Nobil. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 60, 93, 108, 121. ⁵ Sic Comp. (cum κυριεύσομεν τῆς γ.), Ald., Codd. III, 19 (cum κυριεύσωμεν ἡμεῖς τῆς γ.), 44 (cum κυριεύσωμεν), 55 (cum κυριεύσομεν), 60, alii (inter quos 93 (cum Ἀμαξονεῖς), 108 (uterque sine καὶ)), Theodore. (cum Ἀμαξονεῖμ). Cf. ad Cap. xxii. 1.

93 (cum κυριεύσομεν τῆς γ.) 108 (ut Comp.). Hieron. παραφράζει: donec a bellis quieta sunt omnia. ⁶ Sic Comp. (cum κατηύθυναν), Codd. 19 (cum κατηύθυνον), 93, 108 (cum καθηύθυναν). ⁷ Iidem. ⁸ Sic in textu Cod. 93. ⁹ Sic Comp., Codd. 19 (cum καὶ ἐν), 93, 108. ¹⁰ Iidem. ¹¹ Prior lectio est in Ald., Codd. 74, 106, aliis; posterior in Comp., Codd. 19 (cum δ θεὸς ἡμῶν), 93, 108, 121 (om. δ). ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹³ Sic in textu Cod. 93. ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum Γεράρα), 93, 108. Joseph. Antiq. VIII, 12, 2: ἀχρι τῆς Γεραρίτιδος χώρας. ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodore. ¹⁶ Iidem. ¹⁷ Sic Ald., Codd. II, III (om. καὶ), XI (idem), 19 (cum Ἀμαζονεῖς, om. καὶ), 44 (cum τὰς προ τοὺς), 52 (cum Ἀμαζωνεῖς), 55, alii (inter quos 93 (cum Ἀμαξονεῖς), 108 (uterque sine καὶ)), Theodore. (cum Ἀμαξονεῖμ). Cf. ad Cap. xxii. 1.

CAP. XV.

1. עִזָּד. O'. Ωδήδ. Alia exempl. 'Αδάδ.¹
 3. לֹא אֶלְיָהָי אָמֵת וְלֹא פַּהֲן מֹרֶה. O'. ἐν οὐ
     θεῷ ἀληθινῷ, καὶ οὐχ ἵερέως ὑποδεικνυτος.
     Σ. ἀνευ θεοῦ ἀληθείας καὶ ἵερέως ὑποδεικνύ-
     οντος.²
4. רַיְשָׁב בְּצָרְלוֹ. Sed cum converterint se in an-
     gustia sua. O'. καὶ ἐπιστρέψει αὐτούς. Alia
     exempl. καὶ ἐκάθισεν ἐν στενότητι, καὶ ἐπι-
     στρέψει αὐτοὺς ἐν θλίψει.³
- וַיַּבְקַשֵּׂהוּ. O'. Vacat. Alia exempl. καὶ ζητή-
     σουσιν αὐτόν.⁴
5. גַּבְעָתִים הַהְם. O'. καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ.
     Alia exempl. καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις.⁵
- מִהוּמוֹת רַבּוֹת. O'. ἔκστασις κυρίου. Alia ex-
     empl. ἔκστασις κυρίου πολλή.⁶
8. וְכַשְׁמָע אָסָא. O'. καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι (alia ex-
     empl. add. τὸν 'Ασά').
- עִידָּה. O'. 'Αδάδ. Alia exempl. Ωδήδ; alia,
     'Αζαρίου; alia, 'Αδδώ.⁸
- הַשְׁקִיצִים. O'. τὰ βδελύγματα (alia exempl.
     προσοχθίσματα⁹).
- מִהְרָאָפְרִים. O'. [Ιεροβοάμ] ἐν δρει 'Εφραΐμ.
     Alia exempl. ἀπὸ Ιεροβοάμ ἐξ δρους 'Εφραΐμ.¹⁰
13. יוֹמָת. O'. ἀποθανεῖται. Alia exempl. θανάτῳ
     θανατωθήσεται.¹¹
14. וְבַתְרוּעָה. O'. Vacat. Alia exempl. καὶ ἐν
     ἀλαλαγμῷ.¹²

16. אָמָא הַפְלָק. O'. τὴν μητέρα αὐτοῦ. Alia
     exempl. τὴν μητέρα Ἀσὰ τοῦ βασιλέως.¹³
17. לְאָסָרוּ. O'. οὐκ ἀπέστησαν. Alia exempl.
     οὐκ ἐξῆραν; alia, οὐκ ἐξῆρεν.¹⁴
- רַק לְבִבְאָסָא דָּחִיה שְׁלָלָם. O'. ἀλλ' ἡ καρδία
     Ἀσὰ ἐγένετο πλήρης. Alia exempl. πλὴν
     καρδία Ἀσὰ τελεία οὐκ ἦν.¹⁵
18. וְקַדְשֵׁיו בֵּית הַאֱלֹהִים. O'. καὶ τὰ ἅγια οἴκου
     τοῦ θεοῦ. Alia exempl. καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ εἰς
     τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.¹⁶

CAP. XVI.

1. שְׁלָלָם בְּשִׁנְתַּת שְׁלָלָם. O'. καὶ ἐν τῷ ὄγδῳ καὶ
     τριακοστῷ ἔτει. Alia exempl. καὶ ἐν τῷ ἔτει
     τῷ τριακοστῷ καὶ ἕκτῳ.¹
- הַפְרָר בְּרִיתְךָ אֶת־בָּעֵשָׂא מֵלֵד יִשְׂרָאֵל וַיָּעַלְהָ. O'. διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασὰ βασιλέα
     Ισραὴλ, καὶ ἀπελθέτω. Alia exempl. διασκέ-
     δασον τὴν διαθήκην σου τὴν μετὰ Βαασὰ βασι-
     λέως Ισραὴλ, καὶ ἀπελεύσεται.²
6. לְקַח. O'. ἔλαβε. Alia exempl. ἤγαγεν.³
7. חִיל מֶלֶךְ־אָרָם. O'. ἡ δύναμις Συρίας. Alia
     exempl. δύναμις βασιλέως Ισραὴλ.⁴
8. לְחִיל לְרַב וּלְפִרְשִׁים. O'. εἰς δύναμιν
     πολλὴν, εἰς θάρσος εἰς ἵππεῖς. Alia exempl.
     εἰς δύναμιν πολλὴν καὶ θάρσος, εἰς ἄρματα καὶ
     ἵππεῖς.⁵

CAP. XV. ¹ Sic Ald., Codd. III, XI, 44, 55, alii (inter quos 243). Cf. ad v. 8. ² Sic in textu sine nom. Cod. 71. Cod. 108 in marg.: Σ. ἀνευ θεοῦ ἀληθείας. ³ Duplex versio est in Codd. 19, 93 (om. αὐτοὺς), 108, Theodoret. (cum ἐκάθισαν et ἐπιστρέψαντας ἐν θλ.). ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. ⁵ Iidem. ⁶ Sic Comp., Codd. 93, 108, Theodoret. (cum γαῖας pro χώρας). ⁷ Sic Comp., Codd. 19 (cum τὸν 'Α.), 93. ⁸ Prior lectio est in Comp., Codd. 19, 93; altera in Ald., Codd. III, XI, 52, 55, aliis (inter quos 243); tertia in Codd. 44, 74 (cum 'Αδὼ), 106, aliis. ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Iidem. Vox 'Ιεροβοάμ deest in Codd. II, III, XI, 52, 55, aliis (inter quos 243). ¹¹ Sic Codd. 19, 93, 108.

¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹³ Sic Comp., Codd. 19 (cum θυγατέρα), 93, 108. ¹⁴ Prior lectio est in Codd. III, XI, 60, 93, 108, 119, 243; posterior in Comp., Ald., Codd. 19, 44, 52, aliis. ¹⁵ Sic Comp. (om. οὐκ), Codd. 19, 93, 108. ¹⁶ Idem.

CAP. XVI. ¹ Sic Comp. (om. καὶ posteriore), Codd. 19 (om. καὶ ἕκτῳ), 71 (cum καὶ ἐν ἔτει τρ. ἕκτῳ), 93, 108 (ut 19). ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ³ Sic Ald., Codd. III, XI, 44, 52, 55, alii (inter quos 243). ⁴ Sic Comp. (cum Συρίας pro Ισραὴλ), Codd. 19, 93, 108, Theodoret. (cum ἡ δύναμις). ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (om. καὶ ante θάρσος), 93, 108. Vet. Lat.: *in virtute magna, et in currus et equites.*

9. **עַמְלָבֶבֶם שָׁלֵם אֲלִיו.** O'. *ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν.* Alia exempl. *μετὰ πάσης καρδίας τελείας πρὸς αὐτόν.*⁶
10. **בֵּית הַמִּהְפְּכָת.** *In domum nervi (στρεβλωτηρίου).* O'. *εἰς φυλακήν.* Alia exempl. *εἰς οἴκον φυλακῆς.*⁷
12. **וַיַּחַלְא.** O'. *καὶ ἐμαλακίσθη ("Ἄλλος" ἡρρώστησεν⁸).*
13. **בְּרֶגֶלְיו.** O'. *τοὺς πόδας.* Alia exempl. *ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.*⁹
14. **עַד־לְמַעַלָּה חָלִיו.** O'. *ἔως σφόδρα ἐμαλακίσθη.* Alia exempl. *ἔως ἀνω ἡ ἀρρωστία αὐτοῦ.*¹⁰
15. **בְּשַׁנְתָ אַרְבָּעִים וְאַחַת.** O'. *ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ (alia exempl. add. καὶ πρώτῳ¹¹) ἔτει.*
16. **בְּמַשְׁבֵב.** O'. *ἐπὶ τῆς κλίνης (alia exempl. κούτης¹²).*
17. **מְרַקְחִים בְּמַרְקָחָת.** O'. *μύρων μυρεψῶν (alia exempl. μυρεψικῶν¹³).*
18. **וַיִּשְׁרֹפְדוּלָה שִׁרְפָה גְדוֹלָה.** O'. *καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην. "Ἄλλος" καὶ ἔκαυσαν αὐτῷ καῦσιν μεγάλην.*¹⁴

CAP. XVII.

1. **וַיַּחַזְקֹן.** O'. *καὶ κατίσχυσεν (alia exempl. ἐνίσχυσεν¹).*
2. **נִצְבִּים.** O'. *הַגּוּמְנוּס. "Ἄλλος" φρουράς.²*

4. **וַיִּבְמְצֹתֵי.** O'. *καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (alia exempl. ἐντολαῖς αὐτοῦ³).*
5. **וְלֹא כְּמַעַשָה יִשְׂרָאֵל.** O'. *καὶ οὐχ ὡς τὰ ἔργα τοῦ Ἰσραὴλ (potior scriptura ὡς τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἔργα⁴).* Alia exempl. *καὶ οὐ κατὰ τὰ ἔργα Ἰσραὴλ.*⁵
6. **בְּדָרְכֵי יְהֻדָה.** O'. *ἐν ὁδῷ (alia exempl. ὁδοῖς⁶) κυρίου.*
7. **וְעוֹד הַסִּיר.** O'. *καὶ ἐξῆρε. Alia exempl. καὶ ἔτι ἐξῆρε.*⁷
8. **אֶת־הַבְּמֹת וְאֶת־הָאָשָׁרִים.** O'. *τὰ ύψηλὰ καὶ τὰ ἀλση. Alia exempl. τὰ ἀλση καὶ τὰ εἰδωλα.*⁸
9. **לְבָנָן־חִיל.** *Ben-hail.* O'. *καὶ τοὺς νίοὺς τῶν δυνατῶν. Alia exempl. add. τὸν νίον Ἀϊά.*⁹
10. **וְעַמְּהָם.** O'. *καὶ οἱ μετ' αὐτῶν. Alia exempl. καὶ μετ' αὐτῶν.*¹⁰
11. **וְסִם הָעֲרָבִיאִים.** O'. *καὶ (alia exempl. καίγε καὶ¹¹) οἱ Ἀραβεῖς.*
12. **צָאן אַיִלִים.** *Pecora, arietum.* O'. *κριοὺς προβάτων. Alia exempl. προβάτων κριούς.*¹²
13. **וַיִּתְשִׁיבֵשׁ אַלְפִים וּשְׁבָעָה מְאוֹת.** *(et hircorum) Vacat.* Alia exempl. *καὶ τραγους ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους.*¹³
14. **וְגַדְלָה.** O'. *μείζων. Alia exempl. καὶ μεγαλυνόμενος.*¹⁴

⁶ Iidem. Vet. Lat.: *illum qui est perfecto corde ad eum.* ⁷ Iidem. Ad vocem Hebraeam cf. Hex. ad Jerem. xx. 2. xxix. 26. ⁸ Sic in textu Cod. 93. Cf. Hex. ad Gen. xlviij. 1. Jerem. xiv. 18. ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum ἔως ἀνά). Mox ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ Cod. 93. ¹¹ Iidem. Solus Cod. III: καὶ ἐνί. ¹² Iidem. ¹³ Sic Comp., Codd. 93 (cum μύρον μυρεψικὸν), 108. ¹⁴ Duplex versio, καὶ ἐποίησαν—μεγάλην, καὶ ἔκαυσαν—μεγάλην, est in Comp., et (cum vitiosa scriptura ἔκλαυσαν . . . κλαύσιν) Codd. 19, 93 (cum αὐτῷ), 108. Cod. 121: καὶ ἐπ. αὐτῷ ἐκφορὰν, καὶ ἔκλαυσαν αὐτὸν κλ. μ.

CAP. XVII. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad 1 Reg. xxx. 6. 2 Reg. iii. 6. ² Joseph. Antiq. VIII, 15, 1: οὐδὲν ἦττον (ταῖς) ὑπὸ Ἀβίᾳ τοῦ πάππου καταληφθείσαις τῆς ἐν Ἐφραὶμ κληρουχίας . . . φρουρὰς ἐγκαθίδρυσεν.

Cf. Hex. ad 2 Reg. viii. 6, 14. ³ Sic Comp., Codd. 60, 93, 108, Theodoret. Quaest. I in 2 Paral. p. 578. ⁴ Sic Codd. II, III, XI, 55, 60, 64, 158. ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum τοῦ Ἰσρ.), 93, 108, Theodoret. ⁶ Iidem. Lucif. Calar.: *in viis Domini.* ⁷ Sic Comp., Ald., Codd. III, XI (cum καὶ ἐπεξῆρε), 19 (cum ὅτι pro ἔτι), 52, 55, alii (inter quos 93, 108 (ut 19), 243 (cum ἔτη)). Lucif. Calar.: *Et adhuc amputavit lucos de Iuda.* ⁸ Sic Codd. 19, 93, 108, Theodoret. (om. καὶ τὰ εἴδωλα), Lucif. Calar. (idem). ⁹ Sic Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Sic Comp., Codd. 55, 93, 108, 243, Lucif. Calar. ¹¹ Sic Comp. (om. καὶ), Codd. 19, 93, 108, 121 (ut Comp.). ¹² Sic Comp., Ald., Codd. 19, 44, 71, alii (inter quos 93, 108). ¹³ Sic Comp., Ald. (om. καὶ), Codd. III (idem), XI, 44, 52, 55 (ut Ald.), alii (inter quos 93, cum καὶ ἐπτακοσίους). ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.

12. בִּרְנִיּוֹת. *Arces.* Ο'. *οἰκήσεις.* Alia exempl. βάρεις.¹⁵
14. גָּבּוּרִי חַיל. Ο'. *vioi* δυνατοὶ δυνάμεως. Alia exempl. *vioi* δυνάμεως ἀνδρες δυνατοῖ.¹⁶
- 15, 16, 18. יְעַלְּיָדֹ (ter). Ο'. καὶ μετ' αὐτόν. Alia exempl. καὶ ἔχόμενοι αὐτῶν.¹⁷
16. הַמְתַנְדֵב לִירָה. Ο'. ὁ προθυμούμενος (alia exempl. ἐκουσιαζόμενος¹⁸) τῷ κυρίῳ.
17. גָּבּוּר חַיל. Ο'. δυνατοὶ δυνάμεως (alia exempl. ἵσχυ¹⁹).
17. וּמְגַן. Ο'. καὶ πελτασταί (alia exempl. ὅπλιται²⁰).

CAP. XVIII.

2. לְקַצְּשָׁנִים. Ο'. διὰ τέλους (alia exempl. *eis* τέλος¹) ἐτῶν.
- וַיַּסְתִּתְהֶזְזֶה. *Et pellexit eum.* Ο'. καὶ ἡγάπα (‘Αλλος ἡπάτα²) αὐτόν. Alia exempl. καὶ Ἀχαδᾶς ἐπεισε τὸν Ἰωσαφάτ.³
3. כְּמֻנִּי כְּמוֹנָה. Ο'. ως ἐγὼ οὗτο καὶ σύ. Alia exempl. ως σὺ οὗτο καὶ ἐγώ.⁴
- נְעַמְּךָ. Ο'. μετὰ σοῦ. Alia exempl. καὶ μετὰ σοῦ.⁵
4. אֲתַדְּבָר יְהֹהָה. Ο'. τὸν κύριον. Alia exempl. τὸν λόγον κυρίου.⁶
8. מְהֹרָה. Ο'. τάχος. Alia exempl. ταχέως κάλεσον.⁷
10. עַד־כְּלֹותָם. Ο'. ἕως ἀν συντελεσθῇ. ‘Αλλος ἕως ἀν συντελέσῃς αὐτούς.⁸

12. יְהֹהָה. Ο'. ἔστωσαν. Alia exempl. γενέσθωσαν.⁹
14. רַיְנַתְנוּ בִּירָכֶם. Ο'. καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν. Alia exempl. καὶ παραδοθήσεται ἐν χειρὶ ὑμῶν.¹⁰
15. אֲנִי מִשְׁבִּיעָה. Ο'. ὀρκίω σε. Alia exempl. ἐγὼ ὥρκισά σε.¹¹
19. בְּקָאָתָה. Ο'. πλὴν τὴν ἀλήθειαν. Alia exempl. πλὴν ἀλλ' ἢ ἀλήθειαν.¹²
23. אֵין הַדְּרָך. Ο'. ποίᾳ (alia exempl. ποίᾳ ταύτῃ¹³) τῇ ὁδῷ.
26. וּמִים. Ο'. καὶ ְשָׁדָר. Alia exempl. καὶ πινέτω ְשָׁדָר.¹⁴
29. שְׁתַחְפָּשָׁת. Ο'. κατακάλυψόν με. Alia exempl. κατακαλύψομαι.¹⁵
- וַיַּתְחַפֵּשְׁת. Ο'. καὶ συνεκαλύψατο (alia exempl. ἡλλοιώθη¹⁶).
30. לְבִדּוֹ. Ο'. μόνον. Alia exempl. μονώτατον.¹⁷
33. כִּי הַחֲלִילִיתִי. Ο'. ὅτι ἐπόνεσα (alia exempl. τετρανυμάτισμα¹⁸).

CAP. XIX.

1. בְּשָׁלוֹם. Ο'. Vacat. Alia exempl. ἐν εἰρήνῃ.¹
2. וַיֹּאמֶר אֶל־הַמְלָךְ. Ο'. καὶ εἶπεν αὐτῷ βασιλεύς (alia exempl. βασιλεῦ²).
8. מִזְדָּהָלִים וְתִפְחָנִים. Ο'. τῶν ιερέων καὶ τῶν Λευιτῶν. Alia exempl. ἐκ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ιερέων.³

¹⁵ Iidem. Cf. ad Cap. xxvii. 4. ¹⁶ Iidem. ¹⁷ Iidem. Cf. Hex. ad Jerem. v. 31. ¹⁸ Sic Codd. 19 (cum ἔξουσ.), 93, 108 (ut 19). Cf. Hex. ad 1 Paral. xxix. 9. ¹⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ²⁰ Sic Codd. 19, 93. CAP. XVIII. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic in textu Cod. 243. Cf. Hex. ad Job. xxxvi. 16. Jesai. xxxvi. 18. Jerem. xxxviii. 22. ³ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Hieron.: *persuasitque illi.* Cf. Hex. ad Jos. xv. 18. Jud. i. 14. ⁴ Iidem. ⁵ Sic Comp., Codd. 93, 108. Hieron.: *tecumque erimus.* ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93 (om. κάλεσον), 108. ⁸ Cod. 93 in marg. sine nom. ⁹ Sic Comp.,

Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Iidem. ¹¹ Sic Comp., Codd. 93, 108. ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum λαλήσει ἀν pro ἀλήθειαν), 108. ¹³ Sic Codd. 19 (cum dupli versione, καὶ οὗτος εἶπεν οὗτος· καὶ εἶπεν οὗτος οὐ δυνήσῃ), 52 (cum δύνῃ), 93. Cf. Hex. ad 3 Reg. xxii. 20. ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 158 (om. τῇ). ¹⁵ Sic Codd. 19, 93, 108, 158. ¹⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 243. ¹⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad 1 Reg. xxviii. 8. ¹⁸ Iidem.

CAP. XIX. ¹ Sic Comp., Codd. III, XI, 19, 52, 55, alii (inter quos 93, 108, 243). ² Sic Codd. III, 44, 64, 93, alii, Theodoret. Quaest. I in 2 Paral. p. 579. ³ Sic

8. וְלֹרִיב. O'. καὶ κρίνειν. Alia exempl. καὶ εἰς δικαιώσιν τοῦ κρίνειν.⁴
9. וַיֵּצֵא עַל־יָהֻדָּם. O'. καὶ ἐνετεῖλατο πρὸς αὐτούς (alia exempl. αὐτοῖς⁵).
10. אֲשֶׁר־יְבֹא. O'. τὴν ἐλθοῦσαν (alia exempl. ἐρχομένην⁶).
11. וְלֹמְשָׁפִיטים. O'. καὶ δικαιώματα. Alia exempl. καὶ εἰς τὰ δικαιώματα.⁷
12. רְשָׁטִים. O'. καὶ οἱ γραμματεῖς ((Σ.) παιδευταί⁸).
13. חֲזָקִים וְעַשְׂרִים. O'. ἵσχυσατε καὶ ποιήσατε. Alia exempl. ἀνδρίζεσθε καὶ ποιεῖτε.⁹

CAP. XX.

1. מִהָּעֲמָנִים עַל־יְהוָשָׁפֵט. O'. ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ἰωσαφάτ. Alia exempl. ἐκ τῶν νήσων Ἀμμανιὲμ τῶν νήσων Σηεὶρ ἐπὶ Ἰωσαφάτ.¹
2. בְּנִיגִידָה. O'. καὶ ὑπέδειξαν (alia exempl. ἀπήγγειλαν²).
6. בְּשָׁפִיטים. O'. ἐν οὐρανῷ ἄνω. Alia exempl. ἐν οὐρανῷ; alia, ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ γῆς κάτω.³
7. וְרַאֲתָה מַרְשָׁלָל. O'. καὶ σὺ κυριεύεις. Alia exempl. καὶ ἔξουσιάς εις.⁴
8. בְּחַדְשָׁה וְגִבְּרִיה. O'. ἵσχεις δυναστείας. Alia exempl. ἵσχεις καὶ δυναστεία.⁵
9. לְהַתִּיאֵב עַמְּתָה. O'. πρὸς σὲ ἀντιστῆναι. Alia exempl. παρὰ σοὶ τοῦ ἀντιστῆναι σοι.⁶

7. אַלְלָהִינוּ. O'. ὁ κύριος. Alia exempl. ὁ θεὸς ἡμῶν.⁷
8. אֲהַבָּה. O'. τῷ ἡγαπημένῳ (alia exempl. τῷ φίλῳ; alia, τοῦ φίλου⁸) σου.
9. שְׁפָט. Judicium. O'. κρίσις. Alia exempl. ἀκρίς.⁹
10. בְּבָאָם. O'. ἐξελθόντων αὐτῶν. Alia exempl. ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτούς.¹⁰
13. גָּמַס־דְּבָרִים נִשְׁיָּהִם וּבְנִיהִם. O'. καὶ τὰ παιδία αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. Alia exempl. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ νἱοὶ αὐτῶν.¹¹
14. בְּנִזְכְּרִיהוּ בְּנִבְנִיהִ בְּנִיְעִיאָל בָּן־מַתְנִיהִ הַלְּיוּ. O'. καὶ τῷ Ὁζηλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου, τῶν νήσων Βαναίου, τῶν νήσων Ἐλεῆλ, τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευίτου. Alia exempl. καὶ Ἰεζηλ ὁ τοῦ Ζαχαρίου, νήσου Βαναίου, νήσου Ἰετηλ, νήσου Μαθθανίου, ὁ Λευίτης.¹²
15. לְכָם אַתְּמָ אַלְתִּירָאִי. O'. ύμῖν αὐτοῖς μὴ φοβεῖσθε. Alia exempl. ύμῖν μὴ φοβηθῆτε ύμεις.¹³
16. בְּמַעְלָה הַצִּיץ. In clivo Ziz (floris). O'. κατὰ τὴν ἀνάβασιν (alia exempl. add. τῆς ἐξοχῆς¹⁴) Ασσεῖς.

Comp., Codd. 19, 93. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum δικαιωσύνῃ). Cf. Hex. ad Psal. xxxiv. 23. ⁵ Sic (pro πρὸς αὐτούς) Comp., Codd. 19, 44, 71, 93, 108. ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Idem. ⁸ Cod. 93 in marg. sine nom. (cum παιδεύῃ). Cf. Hex. ad 1 Paral. xxvi. 29. ⁹ Sic Comp., Codd. 19 (cum ποιήτῃ), 93, 108 (ut 19), Theodore.

CAP. XX. ¹ Sic Codd. 19 (cum ὑμῶν pro νήσων in priore loco), 93, 108. Cf. v. 10. ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ³ Prior lectio est in Comp., Codd. III, XI, 55, 60, 158, 243; posterior in Codd. 19, 93 (cum ἐπὶ τῆς γῆς), 108. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum σπίᾳ pro δυναστείᾳ), 108, 158.

⁶ Sic Comp., Codd. 19 (om. τοῦ), 93, 108. ⁷ Idem. ⁸ Prior scriptura est in Comp., Codd. 19, 108; posterior in Cod. 93, Theodore. Cf. Hex. ad Jesai. xli. 8. ⁹ Sic Comp., Cod. 93. ¹⁰ Sic Codd. 19 (cum ἀκρίᾳ), 93 (cum κρίσις in marg.), 108 (ut 19), 121. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19 (cum κεκλήμεθα), 93, 108 (cum ἐπικεκλήμεθα). ¹² Idem. ¹³ Sic Codd. 19 (cum ὁ ὄχλος αὐτοῦ), 93 (cum καίγε pro καὶ πᾶς), 108 (cum καὶ γυν. αὐτῶν, καὶ οἱ νἱοὶ αὐτῶν). Ad ὄχλος cf. Hex. ad Gen. xlvi. 12. Num. xxxi. 17. Deut. i. 39. Jerem. xli. 17. ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum νήσοις Βαναίου, et Μαθθανίου), 93 (om. Μαθθανίου?), 108 (cum Ἰεζηλ et Μαθθανίου). ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodore. ¹⁶ Sic Codd. 19, 71 (om. τῆς), 93, 108. Joseph.

16. **בָּסָוף הַגְּחִלָּל פְּנֵי מֶרֶבּ**. O'. ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἑρήμου. Alia exempl. ἐπ' ἄκρου τοῦ χειμάρρου κατὰ πρόσωπον τῆς ἑρήμου.¹⁷
17. **בָּזָאת הַתִּיצְבֵּי עַמְדוֹ**. O'. ταῦτα σύνετε. Alia exempl. ἐν ταύτῃ στήτε, καὶ σύνετε.¹⁸
- אַל-תִּירָא וְאַל-תִּתְחַתָּה**. O'. μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε. Alia exempl. μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ δειλιάτε.¹⁹
18. **אֲפִים אֲרֹצָה**. O'. ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. Alia exempl. ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.²⁰
- נְפָלוּ**. O'. ἔπεσον. Alia exempl. ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον.²¹
19. **הַקְּרָחִים**. O'. Κορέ. Alia exempl. τῶν Κορηνῶν.²²
20. **בְּנֵבִיאוּ**. O'. ἐν προφήτῃ (alia exempl. προφήταις²³) αὐτοῦ.
21. **מְשֻׁרְרִים לִיהְוָה**. O'. ψαλτῳδοὺς καὶ αἰνοῦντας (alia exempl. add. τὸν κύριον²⁴).
- לְהַדְרָתִ קָדְשָׁ בְּצָאת**. O'. τὰ ἀγία ἐν τῷ ἐξελθεῖν. Alia exempl. κυρίῳ τῷ ἀγίῳ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι.²⁵
22. **בְּתַנְיָהוּ מְאַרְבִּים עַל-בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וּמִרְן שְׁעִיר**. O'. ἐδωκε κύριος πολεμεῖν τοὺς νίοὺς Ἀμμῶν ἐπὶ Μωὰβ καὶ ὅρος Σηείρ. Alia exempl. ἐδωκε κύριος ἐνεδρον τοῦ πολεμεῖν τοὺς νίοὺς Ἀμμῶν καὶ Μωὰβ ἐπ' ὅρος Σηείρ.²⁶
23. **עֹזֶר אִישׁ בְּרִיעָהוּ לְמִשְׁחִית**. O'. ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι. Alia exempl. ἀνέστησαν ἐπ' ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευ-

- θῆναι, καὶ ἐλάβετο ἀνὴρ τοῦ πλησίον αὐτοῦ εἰς διαφθοράν.²⁷
24. **פְּלִיטָה**. O'. σωζόμενος. Alia exempl. ἀνασωζόμενος.²⁸
25. **בְּזָוִים**. O'. σκυλευόντων (alia exempl. προνομευόντων²⁹) αὐτῶν.
26. **לְעַמִּקָּה**. O'. εἰς τὸν αὐλῶνα (alia exempl. τὴν κοιλάδα³⁰).
27. **לְשִׁיב אַל-יְרוֹשָׁלָם**. O'. Vacat. Alia exempl. ὑπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ; alia, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.³¹
31. **בְּנַשְׁלָשִׁים רְחִימָשׁ שְׁנָה**. O'. ὡν ἐτῶν τριακοταπέντε. Alia exempl. νίδος τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν.³²
32. **מִמְּנָה**. O'. Vacat. Alia exempl. ἀπ' αὐτῶν.³³
33. **אֲזַהְבָּת לְאַסְרוּ**. O'. ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε. Alia exempl. πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξήρθη.³⁴
34. **אֲשֶׁר הַעֲלָה עַל-סְפָר**. Qui delati sunt in librum. O'. ὃς κατέγραψε βιβλίον. Alia exempl. οὓς κατέγραψεν ἐπὶ βιβλίον.³⁵
35. 36. **הַזָּא הַרְשִׁיעַ לְעַשּׂוֹת :** וַיַּהֲבִרְהָז עַמּוֹן. O'. καὶ οὗτος ἡνόμησεν ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτόν. Alia exempl. καὶ αὐτὸς ἡνόμησε τοῦ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐκοινώησε μετ' αὐτοῦ.³⁶
37. **בְּהַתְּחִבָּרָה עַם-אַחֲרָיו**. O'. ὡς ἐφιλίασας τῷ Ὁχοξίᾳ (alia exempl. add. καὶ ἐκοινώησας μετ' αὐτοῦ³⁷).
- פְּרַץ**. O'. ἔθραυσε. Alia exempl. διέκοψε.³⁸

Antiq. IX, 1, 2: Προσέταξε δὲ τῇ ἐπιούσῃ τὴν στρατιὰν ἐξελάσαντα τοῖς πολεμίοις ὑπαντᾶν· εὑρήσειν γάρ αὐτοὺς ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἱεροσολύμων καὶ Ἐγγάδδης ἀναβάστεως, λεγομένης δὲ Ἐξοχῆς.
¹⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum ἀπ' ἄκρου).   ¹⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. (cum συνίετε).   ¹⁹ Idem.
²⁰ Sic Comp., Codd. 93, 108.   ²¹ Sic Comp., Codd. 19 (cum καὶ αὐτοὶ ἐπὶ πρὸ ἐπὶ), 93, 108.   ²² Idem.
²³ Idem.   ²⁴ Idem.   ²⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum θεῷ πρὸ ἀγίῳ), 93, 108.   ²⁶ Sic Comp. (cum καὶ ὅρος πρὸ ἐπ' ὅρος), Codd. 19, 93, 108.   ²⁷ Sic Comp., Codd. 19 (cum δὲ ἀνὴρ), 93, 108.   ²⁸ Idem. Joseph. Antiq. IX, 1, 3: ὡς ἐκ τῆς τοσαύτης στρατιᾶς ἀνασωθῆναι μηδένα.   ²⁹ Idem.

³⁰ Idem.   ³¹ Prior lectio est in Comp., Codd. 19, 71 (om. εἰς Ἱερ.), 93, 108 (ut 71); posterior in Codd. 74, 106, aliis.   ³² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.   ³³ Idem.
³⁴ Idem.   ³⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum βιβλίον), 93, 108, Theodoret.   ³⁶ Sic Comp. (om. καὶ πορ. πρὸς αὐτὸν), Codd. 19 (cum οὗτος), 93, 108 (ut 19). Lucif. Calar.: ipse inique coepit facere, et communicavit secum.   ³⁷ Sic Codd. 19, 93 (cum ἐκοιν. σοι πρὸ ἐκοιν.), 108, Theodoret. Comp. edidit: ὡς ἐκοινώησας τῷ Ὁχ.   ³⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. Idem pergunt: κύριος τὰ ἔργα σου, καὶ συνετρίβησαν αἱ νῆσις σου (σου om. Comp.), καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν τοῦ πορ.

CAP. XXI.

1. עַם־אָבָתֵיו. O'. Vacat. Alia exempl. παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ; alia, μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.¹
4. עַל־מִמְלֶכֶת אֲבִיו. O'. ἐπὶ τὴν βασιλείαν (alia exempl. add. τοῦ πατρὸς²) αὐτοῦ.
5. בָּן...יְהוָם בְּמִלְכֹו. O'. ὅντος αὐτοῦ...κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Alia exempl. σὺν ᾧ...Ἰωρὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.³
7. וּבָאָשָׁר. O'. καὶ ὡς. Alia exempl. καὶ δὲ τρόπον.⁴
8. מִתְחַת יְהוָה. O'. ἀπὸ τοῦ Ἰουδα. Alia exempl. ἀπὸ ὑποκάτωθεν χειρὸς Ἰουδα.⁵
9. וּכְלַדְהַרְכֵב. O'. καὶ πᾶσα ἡ ἵππος. Alia exempl. καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος.⁶
10. קָם. O'. καὶ ἡγέρθη. Alia exempl. καὶ ἀνέστη Ἰωράμ.⁷
15. וַיַּפְשַׁע אֲדוֹם מִתְחַת יְהוָה. O'. καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰουδα Ἐδώμ. Alia exempl. καὶ ἡθέτησεν Ἐδώμ ὑποκάτωθεν χειρὸς Ἰουδα.⁸
17. וַיַּשְׁבֵּי אֶת כָּל־הַרְכִּישׁ. O'. καὶ ἀπέστρεψαν

CAP. XXI. ¹ Prior lectio est in Ald., Codd. XI, 52, 55, aliis (inter quos 243); posterior in Comp., Cod. 93. ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ³ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἦν pro ᾧ), 108. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁶ Idem. ⁷ Sic Comp. (om. νυκτὸς), Codd. 19 (idem), 93, 108 (ut Comp.). ⁸ Idem. ⁹ Sic Comp. (cum ἄρρωστίαις pro ἄρρωστίᾳ), Codd. 19 (ut Comp., om. σου), 93, 108 (ut Comp.), Theodoret. ¹⁰ Idem. ¹¹ Idem. ¹² Sic Comp. (cum Ἰωάχας), Ald., Codd. XI (ut Comp.), 52 (cum Ἰωάχας), 60, alii (inter quos 243). Scripturam Ὀχοζίας testantur Codd. 19, 93, 108, Reg. (qui notat: Οἰμαὶ

πᾶσαν τὴν ἀποσκευήν. Alia exempl. καὶ ἡχμαλώτευσαν τὴν πᾶσαν ὑπαρξίαν.¹¹

17. יְהוָאָחָז. O'. Ὁχοζίας. Alia exempl. Ἰωάχας.¹²

קָטָן. O'. ὁ μικρότατος. Alia exempl. ὁ νεώτερος.¹³

18. לְחִלִּי לֹאֵין מְרֻפָּא. O'. μαλακίαν ἥ οὐκ ἔστιν λατρεία. Alia exempl. ἐν ἀρρωστίᾳ ἐν ἥ οὐκ ἔστιν λασίς.¹⁴

19. יְצָאוּ עַם־חָלִיוֹ...בְּתַחְלָלָים רְעִים. O'. ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου...ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ. Alia exempl. ἐξῆλθεν τὰ ἔντερα αὐτοῦ μετὰ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ἐν ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ...ἐν ἀρρωστίαις πονηραῖς.¹⁵

לוֹ. O'. Vacat. Alia exempl. αὐτῷ.¹⁶

שְׂרָפָה כְּשָׂרָפָת. O'. ἐκφορὰν καθὼς ἐκφοράν. Alia exempl. ἐκφορὰν καὶ καῦσιν κατὰ τὴν καῦσιν.¹⁷

20. גַּלְגָּל. O'. καὶ ἐπορεύθη (alia exempl. ἀπέθανεν¹⁸).

CAP. XXII.

1. בְּעָרְבִּים לְמִתְחַנָּה. Cum Arabibus ad castra. O'. οἱ Ἀραβεῖς καὶ οἱ Ἀλιμαζονεῖς (alia exempl. Ἀμαζονεῖς¹). Alia exempl. ἀπὸ τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Ἀμαζονιεὶμ ἐν τῇ παρεμβολῇ.²

2. בָּנָי־אַרְבָּעִים וְשִׁתְּבִים שְׁנָה אֲחֹזִיה בְּמִלְכֹו. O'. ὡν ἐτῶν εἴκοσι Ὁχοζίας ἐβασίλευσεν. Alia

'Οχοζίαν, ὡς ἐν τοῖς ἔξῆς εὑρίσκεται), Theodoret. ¹³ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁴ Idem. ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐν τῇ ἀρρ. pro αὐτοῦ ἐν ἀρρ.), 108.

¹⁶ Sic Comp., Codd. 93, 108, Theodoret. ¹⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum κατὰ τὴν κλαύσιν), 108, Theodoret.

¹⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐπορεύθη in marg.), 108.

CAP. XXII. ¹ Sic Codd. XI (corr. ex Ἀλιμ.), 71, 74 (cum Ἀμάζονες), 106 (idem), 119, alii. Cf. ad Cap. xiv. 15.

² Sic Comp. (om. καὶ τῶν Ἀμ.), Codd. 19, 93 (cum βαρβάρων in textu, et Ἀράβων in marg.), 108, Theodoret. (cum βαρβάρων καὶ ἀπὸ τῶν Ἀμ.).

- exempl. *νιὸς ὁν εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ὁχοξίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν*.³
3. **גָּסְדֵּהוֹת**. O'. καὶ οὗτος. Alia exempl. καίγε καὶ αὐτός.⁴
7. **אֲשֶׁר מִשְׁחוֹ יְהוָה לְהַכְּרִית אֶחָב**. O'. χριστὸν κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. Alia exempl. χριστὸν κυρίου, δν ἔχρισεν αὐτὸν κύριος τοῦ ἑξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Ἀχαάβ.⁵
12. **וַיְהִי אַתָּם... מִתְחַפֵּא**. O'. καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ... κατακεκρυμμένος. Alia exempl. καὶ ἦν Ἰωὰς κεκρυμμένος μετὰ Ἰωδαέ...⁶

CAP. XXIII.

1. **הַשְׁבִּיעַת**. O'. τῷ ὄγδῳ (alia exempl. ἑβδόμῳ¹).
הַתְּחִזָּק. O'. ἐκραταίωσεν. Alia exempl. ἐνίσχυσεν.²
2. **עַמּוֹ בְּבִרְית**. O'. μεθ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. Alia exempl. καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς μετ' αὐτοῦ ἐν διαθήκῃ.³
3. O'. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς (alia exempl. καὶ ἔχρισαν⁴) τὸν οὐδὲν τοῦ βασιλέως.
4. **לְשֻׁרִי**. O'. καὶ εἰς τὰς πύλας. Alia exempl. καὶ τῶν πυλωρῶν ἐν ταῖς πύλαις.⁵
6. **וְהַמְּשֻׁרְתִּים לְלוּם**. O'. καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν (alia exempl. τοῖς Λευίταις⁶).
7. **וְכָלִיו אִישׁ**. O'. ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος. Alia exempl. ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ.⁷
8. **בְּאֵי הַשְׁבָּתָה**. *Ineuntes (ministerium) die sabbati.*

- O'. ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου. Alia exempl. εἰσπορευομένου τοῦ σαββάτου.⁸
9. **לְשִׁיר הַפְּאֹות**. O'. Vacat. Alia exempl. τοὺς ἑκατοντάρχους τεταγμένους.⁹
- אֶת-הַחֲנִיתִים וְאֶת-הַשְּׁלִטִים**. *Hastas et clypeos et scuta.* O'. τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὅπλα. Alia exempl. καὶ τὰς μαχαίρας καὶ τὰ δόρατα καὶ τὰς ἀσπίδας καὶ τὰ ὅπλα ... ἔδωκεν αὐτοῖς.¹⁰
10. **לְפֹזֶבֶחַ**. O'. τοῦ θυσιαστηρίου. Alia exempl. ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.¹¹
11. **וְאֶת-הַעֲדֹות**. O'. καὶ τὰ μαρτύρια (alia exempl. τὸ μαρτύριον¹²).
12. **אֶת-הַמְּלָךְ**. O'. τὸν βασιλέα. Alia exempl. μετὰ τοῦ βασιλέως.¹³
13. **עַמְּדָה**. O'. Vacat. Alia exempl. ἐστώς; alia, εἰστήκει.¹⁴
- שְׁמִינִית וְתוֹקַעַ**. O'. ηὐφράνθη, καὶ ἐσάλπισαν. Alia exempl. εὐφραινόμενοι καὶ σαλπίζοντες.¹⁵
- בְּכִילִי הַשִּׁיר**. O'. ἐν τοῖς ὄργανοις φόδοι. Alia exempl. ἐν τοῖς ὄργανοις τῆς φόδης οἱ φόδοι.¹⁶
- קְשָׁר קְשָׁר**. O'. Σ. ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε. Alia exempl. σύνδεσμος, σύνδεσμος.¹⁷
14. **פְּקוּדִי הַחַיל**. O'. καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς (alia exempl. ἐπισκόποις¹⁸) τῆς δυνάμεως.
- חֹצֵיאַתָּה**. O'. ἐκβάλετε (alia exempl. ἔξαγάγετε¹⁹) αὐτήν.
- לֹא תִּמְיִתְהַדֵּה**. O'. μὴ ἀποθανέτω (alia exempl. θανατωθήτω²⁰).

³ Sic Comp. (cum τεσσαράκοντα pro εἴκοσι), Codd. 19, 93, 108. Cf. 4 Reg. viii. 26. ⁴ Sic Comp. (om. καὶ), Codd. 19, 93, 108. ⁵ Sic Comp. (cum εἰς τὸν pro τὸν), Codd. 19, 93, 108 (om. χριστὸν κυρίου), 121 (om. αὐτόν). ⁶ Sic Comp. (cum μετ' αὐτῆς pro μετὰ Ι.), Codd. 19, 93, 108.

CAP. XXIII. ¹ Sic Comp., Ald., Codd. III, XI, 19, 52, 55, alii (inter quos 243). ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ³ Iidem. ⁴ Sic Codd. 19, 93 (cum ἔχρησαν), 108 (cum καὶ ἔχρισαν αὐτοῖς). Clausulam reprobat Comp.

⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93 (om. καὶ), 108. ⁶ Iidem.

⁷ Iidem. Cf. 4 Reg. xi. 8. ⁸ Iidem. Cf. 4 Reg. xi. 9.

⁹ Sic Comp., Ald., Codd. 19 (cum τοὺς τεταγμ.), 44, 71, alii

(inter quos 93 (cum τεταμένους), 108, 243). ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93 (om. καὶ τὰς μαχαίρας), 108 (cum τοὺς ἀσπίδας). Cf. Hex. ad 4 Reg. xi. 10.

¹¹ Iidem. ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 158. Cf. Hex. ad 4 Reg. xi. 12.

¹³ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁴ Prior lectio est in Ald., Codd. 44, 71, aliis; posterior in Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum εὐφραινόμενοι).

¹⁶ Iidem. ¹⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum Σ. ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε in marg.). Cf. Hex. ad 4 Reg. xi. 14.

¹⁸ Iidem. Cf. 4 Reg. xi. 15 in LXX. ¹⁹ Sic Comp. (cum ἔξαγάγετε), Codd. 19, 93, 108. ²⁰ Sic Comp., Codd. 19 (cum -θήσεται), 93, 108.

15. **וַיְשִׁימֹ לְהָיִם.** O'. καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἀνεσιν.
Alia exempl. καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας.²¹
16. **וַיֵּבֶן כָּל־הָעָם.** O'. καὶ τοῦ λαοῦ. Alia exempl. καὶ ἀναμέσον παντὸς τοῦ λαοῦ.²²
17. **וְאַת־צִלְמַיו.** O'. καὶ τὰ εἰδωλα (alia exempl. τὰς εἰκόνας²³) αὐτοῦ.
18. **פְּקֻדָּת.** O'. τὰ ἔργα. Alia exempl. τὴν ἐπισκοπήν.²⁴
- אֲשֶׁר חָלַק.** O'. ἃς (alia exempl. καθὼς²⁵) διέστειλε.
- לְהַעֲלוֹת.** O'. καὶ ἀνενέγκαι. Alia exempl. καὶ αὐτὸς ἀνήνεγκεν; alia, τοῦ ἀναφέρειν.²⁶
19. **לְבָלְדָּךְ בָּר.** O'. εἰς πᾶν πρᾶγμα. Alia exempl. εἰς πάντα λόγον.²⁷
20. **אַת־שְׂרֵי הַמִּתְאֹות.** O'. τοὺς πατριάρχας (alia exempl. ἑκατοντάρχους²⁸).
21. **בְּחַרְבָּ.** O'. Vacat. Alia exempl. μαχαίρᾳ.²⁹

CAP. XXIV.

3. **וַיִּשְׁאָלָו.** O'. καὶ ἔλαβεν . . . ἔαυτῷ. Alia exempl. καὶ ἔλαβεν αὐτῷ.¹
5. **לְחִזְקָ.** O'. κατισχῦσαι. Alia exempl. τοῦ κραταιῶσαι.²
- כִּידִ.** O'. Vacat. Alia exempl. ἀπὸ ικανοῦ.³
- וְאַתָּם תִּמְהֹרוּ לְדָבָר וְלֹא מְהֹרוּ.** O'. καὶ σπεύσατε λαλῆσαι· καὶ οὐκ ἐσπευσαν. Alia exempl. ὑμεῖς ταχύνατε τοῦ λαλῆσαι· καὶ οὐκ ἐτάχυναν.⁴

²¹ Sic Comp. et (cum duplii versione) Codd. 19 (cum aūtēn bis), 93, 108, 121. Cf. 4 Reg. xi. 16. ²² Sic Comp., Codd. 19 (om. καὶ), 93, 108, qui pergunt: καὶ ἀναμέσον τοῦ βασ. τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κ. ²³ Idem. Cf. 4 Reg. xi. 18. ²⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐθηκεν pro ἐνεχείρισεν), 108. ²⁵ Idem. ²⁶ Prior lectio est in Ald., Codd. 44, 52 (om. aūtōs), 55 (idem), aliis (inter quos 243, ut 52); posterior in Comp., Codd. 19, 93 (cum καὶ aūtōs ἀνῆκε in marg.), 108. ²⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ²⁸ Sic Cod. 93. ²⁹ Sic Comp., Ald., Codd. III, XI, 19, 52, 60, alii (inter quos 243).

CAP. XXIV. ¹ Sic Comp., Codd. 71, 93, 108.

6. **דְּרָשָׁת.** O'. ἐπεσκέψω. Alia exempl. ἐξεζήτησας.⁵
- אַת־מִשְׁאָת.** Tributum. O'. τὸ κεκριμένον. Alia exempl. τὸ κεκριμένον λῆμμα.⁶
8. **אָרוֹן.** O'. γλωσσόκομον. "Αλλος· κίβωτος."⁷
10. **וַיִּשְׁמַחוּ.** O'. καὶ ἔδωκαν (alia exempl. εὐφράνθησαν⁸).
11. **בִּעְתִּיבָּ.** O'. ως εἰσέφερον. Alia exempl. ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἐνεγκεῖν.⁹
- וַיְכַרְאָתָם.** O'. καὶ ως (alia exempl. ἡνίκα¹⁰) εἶδον.
- וַיִּשְׁאָהָר וַיִּשְׁבַּח.** O'. καὶ κατέστησαν. Alia exempl. καὶ ἤραν καὶ κατέστησαν αὐτόν.¹¹
12. **וְגַם לְחַרְשֵׁי.** O'. καὶ χαλκεῖς. Alia exempl. καὶ πρὸς τοὺς τέκτοσι χαλκεῖς.¹²
- לְחִזְקָ.** O'. ἐπισκευάσαι. Alia exempl. τοῦ κραταιῶσαι.¹³
13. **וַיִּאֶמְצָה.** O'. καὶ ἐνίσχυσαν. Alia exempl. καὶ ἡσφαλίσαντο αὐτόν.¹⁴
14. **וַיְכַלְּתָם.** O'. καὶ ως συνετέλεσαν. Alia exempl. καὶ ἡνίκα συνετέλεσαν τὸν οἶκον.¹⁵
- וְכִילִי זָהָב וּכְסֹף.** O'. χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς. Alia exempl. καὶ σκεύη χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς.¹⁶
15. **וַיִּשְׁבַּע.** O'. πλήρης. Alia exempl. καὶ ἦν πλήρης.¹⁷
17. **וַיִּשְׁתַּחַוו לְפָלָק.** O'. καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα (alia exempl. τῷ βασιλεῖ, καὶ διέφθειρον τὸν Ἰωάς τὸν βασιλέα¹⁸).

Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad 4 Reg. xii. 5, 12. ³ Idem. Cf. ad Cap. xii. 11. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum ταχύνετε). ⁵ Idem. ⁶ Sic Comp., Codd. 19 (cum κεκρυμμένον), 93, 108 (cum κεκριμμένον). Cf. Hex. ad Jerem. xl. 5. Ezech. xx. 40. ⁷ Cod. 93 in marg. sine nom. ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁹ Sic Comp., Codd. 19 (om. εν), 93 (cum εἰσενεγκεῖν), 108 (ut 19). ¹⁰ Idem. Cf. Hex. ad Jud. xi. 35. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum αὐτῷ), 108. ¹² Sic Comp. (om. χαλκεῖς), Codd. 19 (cum χαλκοῖς), 93, 108. ¹³ Idem. ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19 (om. αὐτὸν), 93, 108. ¹⁵ Idem. ¹⁶ Idem. ¹⁷ Idem. ¹⁸ Sic Codd. 93, 108.

18. **וַיַּעֲבֹדוּ אֶת־הָאֱשָׁרִים.** O'. καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστάρταις. Alia exempl. καὶ ἐλάτρευσαν τῇ Ἀστάρτῃ.¹⁹
- בְּאַשְׁמָתָם זֹאת**. O'. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Alia exempl. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῇ πλημμελείᾳ αὐτῶν.²⁰
20. **אֶת־זִנְרִיה.** O'. τὸν Ἀζαρίαν (alia exempl. Ζαχαρίαν²¹).
- הַפְּתִין.** O'. τὸν ἵερέα. Alia exempl. τοῦ ἱερέως.²²
- לְפָה אַתָּם עֲבָרִים**. O'. τί (alia exempl. οὐατί ὑμεῖς²³) παραπορεύεσθε.
21. **אָבָן.** O'. Vacat. Alia exempl. λίθοις.²⁴
27. **לְבָנָיו וּרְبָתָהָפְשָׂא עַלְיוֹ וַיְסֹד בֵּית הָאֱלֹהִים.** Et quod attinet ad filios ejus, et multitudinem vaticiniorum contra eum (s. onerum ei impositorum), et restorationem domus Dei. O'. καὶ οἱ νιὸι αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε (חַמְשָׁה), καὶ τὰ λοιπά. Alia exempl. καὶ νιὸι αὐτοῦ πέντε, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε, καὶ πλεῖστα λήμματα κατ' αὐτοῦ, καὶ ἡ θεμελίωσις οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ λοιπά.²⁵
- עַל־מִדְרָשׁ סְפֵר.** O'. ἐπὶ τὴν γραφήν (alia exempl. γραφὴν βιβλίου²⁶).

CAP. XXV.

5. **וַיַּעֲמִידָם... וַיַּפְלִידָם.** O'. καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς ... καὶ ἡρίθμησεν αὐτούς. Alia exempl. καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ... καὶ ἐπεσκέψατο αὐτούς.¹

¹⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ²⁰ Sic Comp. (om. ἐν τῇ ἡμ. τ.), 19, 93, 108, 121. ²¹ Sic Comp., Codd. 60, 71, 93, 243, Theodoret. ²² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. ²³ Iidem. ²⁴ Iidem. ²⁵ Sic Comp. (om. πέντε—οἱ πέντε), Codd. 19 (om. καὶ προσῆλθον —οἱ πέντε), 93 (cum πάντες pro priore πέντε, et λείμματα pro λήμματα), 108. ²⁶ Iidem.

CAP. XXV. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 121. ³ Sic Comp., Codd. 19 (cum κρατοῦντο), 93 (cum ἐξελθόντων), 108. ⁴ Iidem. ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἵσχει), 93, 108, Theodoret.

5. **וּבְנִימָן.** O'. καὶ Ἰερουσαλήμ (alia exempl. Βενιαμίν²). **בְּחוֹר יְצַא צְבָא אַחֲן.** O'. ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς, κρατοῦντας. Alia exempl. δυνατῶν ἐξερχομένων εἰς πόλεμον, κρατούντων.³
8. **לְפָלָחַמָּה.** O'. ἐν τούτοις. Alia exempl. ἐν τούτοις ἐν τῷ πολέμῳ.⁴ **כִּי יְשַׁפֵּח בְּאֱלֹהִים לְעֹזָר.** O'. ὅτι ἔστι παρὰ κυρίου καὶ ἵσχει. Alia exempl. ὅτι ἔστιν ἵσχυς τῷ κυρίῳ τοῦ βοηθῆσαι.⁵
10. **וְיִחָר אֲפֵס.** O'. καὶ ἐθυμώθησαν (alia exempl. add. τῇ ὄργῃ αὐτῶν⁶).
16. **חוֹלָלָה לְפָה יִפְהָה.** O'. πρόσεχε ἵνα μὴ μαστιγωθῆς. Alia exempl. πρόσεχε σεαυτῷ, ἵνα μὴ πατάξωσί σε.⁷ **יִדְעַתִּי כִּי־יִיעַץ אַלְדֹּיז לְהַשְׁחִירָתָה**. O'. ὅτι γινώσκω, ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε. Alia exempl. ἔγνων ὅτι ἐβούλευσατο κύριος τοῦ διαφθεῖραί σε.⁸
18. **הַחֲזָקָה.** O'. ὁ ἀκχούχ. Alia exempl. ὁ ἀκχάν.⁹
23. **וַיִּפְשַׁת... תִּפְשַׁת... וַיִּפְרַץ...** O'. κατέλαβεν ... καὶ κατέσπασεν. Alia exempl. συνέλαβεν ... καὶ καθεῖλεν.¹⁰
24. **וַיִּשְׁבַּ**. O'. καὶ ἐπέστρεψεν. Alia exempl. ἐλαβεν, καὶ ἐπέστρεψεν.¹¹
27. **וַיַּקְשֵׁרֶת עַלְיוֹ קָשָׁר בִּירוּשָׁלָם וַיַּנְסֵ**. O'. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἰερουσαλήμ. Alia exempl. καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν σύνδεσμος ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἔφυγεν.¹²

⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Sic Comp. (cum αὐτῷ), Codd. 19, 93, 108 (cum κατάξωσι), Theodoret. (cum πατάξω). ⁸ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἔγνων σε ὅτι et καταφθ.), 93, 108 (cum ἔγνων σε ὅτι), Theodoret. ⁹ Sic Codd. 19 (cum ἀχάμ), 93, 108 (cum ἀκχάμ, sed in 2do loco ἀκχάν). Cf. Hex. ad 4 Reg. xiv. 9. ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. Hex. ad 4 Reg. xiv. 13. Infra (Cap. xxvi. 6) καθεῖλε pro κατέσπασε iidem. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 121. ¹² Sic Comp., Codd. 19 (cum συνεγράφη), 93, 108.

CAP. XXVI.

1. אַחֲרָצְיוֹן. O'. τὸν Ὀξίαν. Alia exempl. τὸν Ὀξίαν νιὸν αὐτοῦ.¹ Schol. Βασιλεὺς ἐνδέκατος Ἰούδα, δὲ καὶ Ἀξαρίαν ὄνομάζει εἰς τὴν τετάρτην τῶν Βασιλειῶν περὶ τῶν πύργων ὃν φόροδόμησεν Ὀξίας.²
5. הַמְבִין בְּרָאֹת הָאֱלֹהִים. Qui peritus erat in visione Dei. O'. τὸν συνιόντος (alia exempl. συνιέντος³) ἐν φόβῳ (בְּירָאָת) κυρίου (Σ. ἐν δράσει θεοῦ⁴).
- חַצְלִיחַו. O'. καὶ εὐώδωσεν αὐτῷ. Alia exempl. κατεύθυνεν αὐτόν.⁵
6. בָּאָשָׁדֹוד. O'. Ἀξώτου. Alia exempl. ἐν Ἀξώτῳ.⁶
9. וּלְעַל־שַׁעַר הַגִּיא. O'. καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς φάραγγος (alia exempl. πύλην ἀγγαῖ)⁷.
10. וּבְשִׁפְלָה וּבְמִישֹׁר. O'. ἐν σεφηλᾳ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ. Ἀλλος ἐν (τῇ) πεδινῇ καὶ ἐν μεισῷ.⁸
11. אַכְרִים. O'. Vacat. Alia exempl. γεωργοῖ.⁹
- בְּהָרִים. O'. ἐν τῇ ὁρεινῇ. Alia exempl. ἐν τοῖς ὁρεστοῖς.¹⁰
- אֶחָב אַדְמָה. O'. γεωργός. Alia exempl. φιλογέωργος.¹¹
11. בְּמִסְפֵּר פְּקֻדָּתָם. O'. εἰς ἀριθμόν καὶ ἦν ὁ

- ἀριθμὸς αὐτῶν. Alia exempl. καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν.¹²
11. מְשִׁירִי. O'. τοῦ διαδόχου. Ἀλλος τοῦ ἀρχοντος.¹³
12. רָאשִׁי הָאָבוֹת. O'. τῶν πατριαρχῶν. Alia exempl. τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν.¹⁴
15. מִיחְשְׁבַת חֹשֶׁב. Opus ingeniosum artificis. O'. μεμηχανευμένας λογιστοῦ (alia exempl. λογισμοῖς¹⁵).
17. בְּנִי־חַיל. O'. νιὸν δυνατοί (alia exempl. δυνάμεως¹⁶).
18. לְהַקְטִיר. O'. θῦσαι. Alia exempl. θυμιᾶσαι.¹⁷
21. וַיֵּשֶׁב בַּיִת הַחַפְשָׁוֹת. O'. καὶ ἐν οἴκῳ ἀπφουσώθ ἐκάθητο. Alia exempl. καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ ἀφφουσώθ.¹⁸ Οἱ λοιποὶ κρυφαίως. Ἀλλος κρυφίως ἐγκεκλεισμένος.¹⁹
- גְּנוּז. O'. ἀπεσχίσθη. Alia exempl. ἔξωσθη.²⁰
22. יִשְׁעִיהוּ בֶן־אָמוֹץ. O'. ὑπὸ Ἰεσσίου. Alia exempl. ὑπὸ Ἡσαίου νιοῦ Ἀμώς.²¹
23. בְּשִׂדָּה. O'. ἐν τῷ πεδίῳ. Alia exempl. ἐν ἀγρῷ.²²

CAP. XXVII.

3. וְחַזְמָת הַעֲפָל בְּנָה לְרָב. O'. καὶ ἐν τείχει Ὁπέλ (alia exempl. τοῦ Ὀφλὰ) φόροδόμησε

CAP. XXVI. ¹ Sic Codd. 19, 93, 108. ² Cod. 108 in marg. Distinguendum videtur: τῶν Βασιλειῶν. Περὶ τῶν πύργων κ. τ. ἐ., ut posteriora ad ea quae in vv. 9, 10 narrantur pertineant. ³ Sic Comp., Ald., Codd. 19, 52, 64, 71, 108, 158. ⁴ Sic in textu sine nom. Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum litera Σ. super δράσει colore rubro picta), Theodoret.; qui omnes, excepto Comp., post ἐκζητῶν τὸν κύριον interpolant ἐν φόβῳ κυρίου. ⁵ Sic Comp. (cum αἰς ἐξεζήτησε pro ἐξήτησε), Codd. 19 (idem), 93 (cum αἰς ἐξήτησε), 108, Theodoret. (cum ἐξεζήτησε.. καὶ κατηύθ. αὐτόν). Cf. Hex. ad 1 Paral. xxii. 11. ⁶ Sic Comp., Codd. 93, 108. ⁷ Sic Codd. 19 (cum καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς φάραγγος pro καὶ ἐπὶ τῶν γ.), 93 (cum τῆς φ. καὶ ἐπὶ τῶν γ. pro καὶ ἐπὶ τῶν γ.), 108 (ut 19). ⁸ Cod. 93 in marg. sine nom. (cum μησῷ). ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁰ Idem. ¹¹ Sic Comp. (cum ἀνὴρ φ.), Ald. (idem), Codd. III, XI, 19 (ut Comp.), 44, 52, 56, alii (inter quos 93 (ut Comp.), 108

(idem), 121 (idem), 243). ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹³ Cod. 93 in marg. sine nom. ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum πατριαρχῶν pro πατριῶν). ¹⁵ Idem. ¹⁶ Sic Comp. (cum οἱ νιοὶ), Codd. 19, 93 (add. iερεῖς), 108 (ut Comp.), Theodoret., Lucif. Calar. ¹⁷ Sic Comp. (cum τὸ θ.), Ald., Codd. III, XI, 19 (cum τοῦ θ.), 44, 55, alii (inter quos 93 (ut 19), 108 (idem), 243), Theodoret. (ut 19). ¹⁸ Sic Comp. (cum ἀχχεσίθ), Codd. 19, 93, 108. ¹⁹ “Regius codex has lectiones exhibet.”—Montef. Lectio τῶν λοιπῶν Theodoreto debetur; anonyma est Symmachi, ut videtur, coll. Hex. ad 4 Reg. xv. 5. ²⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ²¹ Sic Comp. (cum ἀπὸ), Ald., Codd. 19 (cum Ἀμώς), 44 (idem), 71 (om. νιοῦ), 74, 93, alii (inter quos 243 in marg.). ²² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.

CAP. XXVII. ¹ Sic Codd. II (cum αὐτοῦ ὅπλα), III, XI, 52, 55, alii (inter quos 243).

- πολλά (alia exempl. *εἰς πλῆθος*²). Alia exempl. καὶ ἐν τῷ τείχει αὐτῆς ἀπέθετο ὅπλα.³
3. **הַעֲפָל**. O'. Ὁπέλ. Ἀλλος (τοῦ) ἀποκρύφου.⁴
4. **וְעָרִים בְּנָה**. O'. Vacat. Alia exempl. καὶ πόλεις ὡκοδόμησεν.⁵
5. **וְבָחָרִים בְּנָה בִּירְנִיּוֹת וּמְגַדְּלִים**. O'. καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς, καὶ οἰκήσεις καὶ πύργους. Alia exempl. καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς οἰκήσεις, καὶ φορδόμησεν ἐν Ἱερουσαλήμ βάρεις καὶ πύργους.⁶
5. **גְּלָחִים עַמְּמָלֵךְ**. O'. ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα. Alia exempl. ἐπολέμησε μετὰ τοῦ βασιλέως.⁷
6. **וְבָשָׂנָה הַשְׁנִית וְהַשְׁלִשִׁית**. O'. κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. Alia exempl. κατ' ἐνιαυτὸν καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ.⁸
8. **בְּנָעָשָׂרִים רְחִמּוֹשׁ שְׁנָה בְּמֶלֶךְ וְשִׁשְׁעָשָׂרִה**. O'. Vacat. Alia exempl. νὺὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἑτῶν ἦν βασιλεύσας, καὶ ἐξ καὶ δέκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.⁹ Alia: νὺὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἑτῶν ἦν Ἰωαθὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.¹⁰

CAP. XXVIII.

1. **בְּנָעָשָׂרִים שְׁנָה**. O'. νὺὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἑτῶν. Alia exempl. νὺὸς εἴκοσι ἑτῶν.¹
- 2, 3. **וְהַוְאַהֲקָטִיר לְבָעָלִים :** O'. καὶ τοῖς εἰδώ-

- λοῖς αὐτῶν (alia exempl. add. ἔθυεν²). Alia exempl. τοῖς Βααλείμ. καὶ ἔθυεν.³
3. **בְּגִיא בְּנִזְגָּם**. O'. ἐν γε Βενεννόμ. Alia exempl. ἐν φάραγγι Βενεννόμ.⁴
7. **הַרְיוֹשׁ**. O'. ἔξωλόθρευσε. Alia exempl. ἔξηρε.⁵
7. **מְשֻׁנָּה הַפְּלָקָה**. O'. τὸν διάδοχον (alia exempl. τὸν δεύτερον⁶) τοῦ βασιλέως.
8. **מְאַתִּים**. O'. τριακοσίας. Alia exempl. διακοσίας.⁷
10. **הַלָּא רְקִעְתָּם עַמְּכֶם אֲשָׁמוֹת לִיהְוָה אֱלֹהֵיכֶם**. Nonne, tantummodo quod ad vos attinet, apud vos sunt delicta contra Jovam Deum vestrum? O'. οὐκ ἴδού εἴμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ θεῷ ὑμῶν; Alia exempl. οὐκ ἴδον οὐκ εἴμι μεθ' ὑμῶν, μαρτύρεται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πλημμέλεια μεθ' ὑμῶν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν.⁸
12. **עֲזֹרְיוֹה בְּנִיְהָוָן**. O'. Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ. Alia exempl. Ἄζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανάν.⁹
13. **לְעַמִּת**. O'. εἰς τὸ ἀμαρτάνειν (alia exempl. πλημμελῆσαι¹⁰).
15. **בְּשָׁמוֹת**. O'. ἐν ὀνόματι. Alia exempl. ἐν ὀνομασίᾳ.¹¹
17. **וְיַאֲכִילּוּם וַיִּשְׁקּוּם**. O'. καὶ ἔδωκαν φαγεῖν (alia exempl. add. καὶ πιεῖν¹²).
17. **וְעֹוד אֲדוֹמִים**. O'. καὶ ἐν τούτῳ, ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι. Alia exempl. καὶ ἐν τούτῳ ἔτι καὶ οἱ Ἰδουμαῖοι.¹³

² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ³ Sic Ald., Codd. 44 (cum ἔθυεν), Codd. II (cum ἐν pro καὶ), III, XI, 44 (ut Ald.), 52, alii (inter quos 243 in marg.). Cf. ad Cap. xxxiii. 14. ⁴ Cod. 108 in marg. sine nom. Cf. Hex. ad Mich. iv. 8. ⁵ Sic Comp. (cum ἐν τοῖς ὅρεσιν pro ἐν ὅρει), Ald. (cum καὶ φκ. π.), Codd. II, III, XI, 19 (ut Comp.), 52, 60, alii (inter quos 243). ⁶ Sic Comp. (cum καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς φορδόμησε β. καὶ π.), Codd. 19, 93, 108 (om. ἐν). Cf. ad Cap. xvii. 12. ⁷ Sic Comp., Codd. 19 (om. τοῦ), 93, 108. ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐν ἔτει), 108. ⁹ Sic Ald., Codd. III (cum καὶ pro νὺὸς), 74, 106, alii. ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19 (cum δέκα pro ἐκκαίδεκα), 93, 108 (ut 19).

CAP. XXVIII. ¹ Sic Comp., Codd. II (om. νὺὸς), III, 19, 52, 60, alii (inter quos 93, 108, 243). ² Sic Ald.

(cum ἔθυσεν), Codd. II (cum ἐν pro καὶ), III, XI, 44 (ut Ald.), 52, alii (inter quos 243). ³ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum καὶ τοῖς pro τοῖς). ⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἐν ἔννομ), 93, 108 (cum ἐνεννόμ). ⁵ Iidem. ⁶ Iidem. ⁷ Sic Comp., Codd. 19, 71, 93, 108. ⁸ Sic Comp. (cum οὐκ ἴδού εἴμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, πλημμέλεια κ. τ. ἐ.), Codd. 19, 93, 108 (om. οὐκ ante εἴμι), Theodoret. (cum ἴδον οὐκ εἴμι—ὁ θεὸς ὑμῶν, ceteris omissis). ⁹ Sic Comp. (cum Ἰωνᾶν), Ald. (cum Ἰωνᾶ), Codd. 19 (ut Comp.), 44 (om. ὁ τοῦ Ἰ.), 55, 60, alii (inter quos 243, ut Comp.). ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹¹ Sic Comp. (cum ὀνόμασι), 19, 93 (ut Comp.), 108. Cf. Hex. ad Psal. xlvi. 12. lxvii. 5. ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 121. ¹³ Sic Comp. (cum καὶ ἐν τούτῳ τῷ

19. כִּי חֶרְבֵּי בַּיהוָה וּמַעֲלֵל בַּיְהֹוָה. *Quia dissolutum fecerat Judam, et praevericatus est pravericationem in Iovam.* O'. ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. Alia exempl. ἀνθ' ὧν ἀπεκάλυψεν ἐν τῷ Ἰούδᾳ, καὶ ἀπέστη ἀποστασίᾳ ἀπὸ κυρίου.¹⁴

20. רַצֵּחַ לֹ. O'. καὶ ἔθλιψεν (alia exempl. ἐπάταξεν¹⁵) αὐτόν.

CAP. XXIX.

1. יְהֹוָה קָדוֹשׁ בָּן. O'. καὶ Ἐξεκίας ἐβασιλευσεν ὧν. Alia exempl. νιὸς ὧν... Ἐξεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.¹

2. אֱבִיהָ. O'. Ἀβιά. Alia exempl. Ἀββαούθ.²

3. בָּנָה הָרָאשׁוֹנָה לְמִלְכָו. O'. καὶ ἐγένετο ὡς (alia exempl. ἡνίκα³) ἐστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

5. הַתְּקִדְשׁוּ וְקִדְשֶׁוּ. O'. ἀγνίσθητε, καὶ ἀγνίσατε. Alia exempl. ἀγιάσθητε καὶ ἀγιάσατε.⁴

6. בְּיִתְנֻרָּעָרָפּ. O'. καὶ ἔδωκαν αὐχένα (alia exempl. add. ἀπέναντι⁵).

8. בְּיִהְיָה קָצֶף יְהֹוָה. O'. καὶ ὠργίσθη ὀργὴ κύριος. Alia exempl. καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου.⁶

9. נְפָלוּ. O'. πεπλήγασιν. Alia exempl. ἐπεσον.⁷

9, 10. בְּשָׁבֵי עַתָּה עַטְלָבֵי לְכֹרוֹת: עַתָּה עַל-זֹאת. בְּרִית לִיהְוָה אֶלְ�הִי יִשְׂרָאֵל λαוσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν, δ καὶ νῦν ἐστιν. ἐπὶ

τούτοις νῦν ἐστιν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. Alia exempl. ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν, καὶ νῦν εἰσιν ἐπὶ τούτοις. νῦν οὖν θέσθε ἐπὶ καρδίας ὑμῶν τοῦ διαθέσθαι διαθήκην μετὰ κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ.⁸ Alia: ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐχ ἑαυτῶν. ἔνεκεν τούτου ἐγένετο ἐπὶ καρδίας μου τοῦ διαθέσθαι διαθήκην τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ.⁹

11. לְשַׁתְּ-אַלְ. Nolite remittere. O'. μὴ διαλίπητε (alia exempl. add. ποιεῖν¹⁰).

12. בְּנֵי-יְהֹוָה. O'. οὗτοι νιὸι Ἰωαχά. Alia exempl. ὁ τοῦ Ἰωαχά.¹¹

16. לְהֹזְצִיאַתְ. O'. ἐκβαλεῖν. Alia exempl. τοῦ ἐξεγκεῖν.¹²

17. בְּיִתְחַלְגִּי. O'. καὶ ἤρξατο (potior scriptura ἤρξαντο¹³).

19. לְהֹדְשַׁתְ הָרָאשׁ בָּאַחֲרֵי. O'. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νουμηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς. Alia exempl. ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.¹⁴

19. עַשְׁרַתְ. O'. τῇ τρισκαιδεκάτῃ (alia exempl. ἑκκαιδεκάτῃ¹⁵).

21. בְּמַעְלָוּ. O'. ἐν τῇ ἀποστασίᾳ αὐτοῦ. Alia exempl. ἐν τῷ ἀποστῆναι αὐτόν.¹⁶

21. אַנְגִּילְיָאוּ. O'. καὶ ἀνήνεγκε (alia exempl. ἀνήγαγεν¹⁷).

21. לְהַעֲלֹתְ. O'. ἀναβαίνειν. Alia exempl. τοῦ ἀνενεγκεῖν.¹⁸

¹ τει καὶ οἱ Ἰ.), 19, 71 (ut Comp., om. οἱ), 93 (om. οἱ), 108. ² Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἀποστάσει), 108, Theodore. (cum ἐν τῷ Ἰούδᾳ ἀσέβειαν, καὶ ἀπέστη ἀποστάσει). Ad ἀπεκάλυψεν cf. Hex. ad Lev. xxi. 10. ³ Sic Comp., Ald., Codd. II (in marg.), III, XI, 19, 44, 52, alii (inter quos 243). ⁴ Sic Comp., Codd. II, III, XI, 19, 60 (cum ἀγνίσθητε), 93, 108 (ut 60), 243 (cum ἀγνίσατε).

⁵ Sic Codd. 19, 93. ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Tidem (cum ἐν ρομφαιᾳ). ⁸ Sic Ald. (cum μετὰ τοῦ κ.),

Codd. 44 (cum διάθεσθε pro θέσθε—διαθέσθαι), 74, 106, alii.

⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108 (cum τὸ διαθέσθαι). ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 121. ¹¹ Sic Comp. (cum Ἰωάχ), Codd. III, XI, 19 (cum Ἀχαὰν), 60, 64, alii (inter quos 93, 108 (cum Ἰωάχα), 243). ¹² Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodore. (om. τοῦ). ¹³ Sic Comp., Ald., Ed. Rom. (calamo correcta), Codd. II, III, 19, 60, 64, alii.

¹⁴ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. Μοχ τοῦ ἀγάσται ἥγιασαν, etiam ἥγάσται (v. 18, ubi in Hebraeo est טהראנ) iidem.

¹⁵ Sic Comp., Ald. (cum ἐξ καὶ δ.), Codd. III, XI (ut Ald.), 19, 55, 60 (ut Ald.), alii (inter quos 243). ¹⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ¹⁷ Sic Comp., Ald., Codd. 19, 44, 74, alii. ¹⁸ Sic Comp., Codd. 19 (om. τοῦ), 93, 108.

22. **וַיִּשְׁחַטֵּר.** O'. καὶ ἔθυσαν. Ἀλλος καὶ ἔσφαξαν.¹⁹
24. **וַיְחַטָּא אֶת־דְּמָם.** Et asperserunt sanguinem eorum (pro piaculo). O'. καὶ ἔξιλάσαντο (alia exempl. περιερράντισαν²⁰) τὸ αἷμα αὐτῶν.
- כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַפְּלֹק הַעֲוָלה**. O'. ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὀλοκαύτωσις. Alia exempl. ὅτι περὶ παντὸς Ἰσραὴλ εἶπεν ὁ βασιλεὺς προσενέχθηναι τὰ ὀλοκαυτώματα.²¹
29. **בָּרָעֵז.** O'. ἔκαμψεν. Alia exempl. ἔκυψεν.²²
- אָהָרָן.** O'. Vacat. Alia exempl. σὺν αὐτῷ.²³
31. **וְבָחִים וְתֹדוֹת** (bis). O'. θυσίας αἰνέσεως . . . θυσίας καὶ αἰνέσεις. Potior scriptura θυσίας καὶ αἰνέσεως (bis).²⁴
34. **לְהַחְתְּרוֹשׁ.** O'. ἤγνισαν. Alia exempl. ἤγνισθησαν; alia, ἤγιάσθησαν.²⁵
35. **וְתִפְנֵז.** O'. καὶ κατωρθώθη (alia exempl. ἥτοι μάσθη²⁶).

CAP. XXX.

3. **בְּעֵת הַחִיא.** O'. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Alia exempl. ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.¹
5. **כִּי לֹא רַב עַשׂו:** O'. ὅτι πλῆθος (Σ. πολλοὶ²) οὐκ ἐποίησε.

8. **עַרְפָּלָם.** O'. τὰς καρδίας (alia exempl. τοὺς τραχήλους³) ύμῶν.
10. **וְמַלְעָגִים בָּם.** O'. καὶ καταμωκώμενοι. Alia exempl. καὶ μυκτηρίζοντες αὐτούς.⁴
- 11, 12. **לִירוֹשָׁלָם :** גָּם בִּיהוּדָה הַיִתְה. O'. εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς (alia exempl. ἐν⁵) Ἰούδᾳ. καὶ ἐγένετο. Alia exempl. εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν Ἰούδᾳ ἐγένετο.⁶
15. **וַיְתַקְדִּשֵּׁג.** O'. καὶ ἤγνισαν. Alia exempl. ἤγνισθησαν; alia, ἤγιάσθησαν.⁷
21. **בְּכָל־עַז.** O'. ἐν ὀργάνοις. Alia exempl. ἐν ὀργάνοις ἵσχυος.⁸
22. **עַל־לְבַד־הַלּוּיִם.** O'. ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν. Alia exempl. ἐπὶ καρδίαν πάντων τῶν Λευιτῶν.⁹
23. **כָּל־הַקָּהָל.** O'. ἡ ἐκκλησία ἀμα. Alia exempl. πᾶσα ἡ ἐκκλησία.¹⁰
24. **מִלְּךָ יְהוָה הַרִּים לְקָהָל.** O'. ἀπήρξατο τῷ Ἰούδᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ. Alia exempl. ὁ βασιλεὺς Ἰούδᾳ ἀπήρξατο πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ.¹¹
- וַיְתַקְדִּשֵּׁג.** O'. καὶ τὰ ἄγια. Alia exempl. καὶ ἤγιάσθησαν.¹²
25. **הַבָּאִים.** O'. καὶ οἱ εὑρεθέντες. Alia exempl. οἱ ἐλθόντες.¹³
- מִישְׁרָאֵל.** O'. ἐξ Ἱερουσαλήμ. Alia exempl. ἐξ Ἰσραὴλ.¹⁴

¹⁹ Cod. 93 in marg. sine nom.²⁰ Sic Comp., Codd. 19 (cum περιεράντησαν), 93 (cum περιεράντησαν), 108 (ut 19). Cf. Hex. ad Ezech. xlivi. 20. ²¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, Theodoret. ²² Sic Codd. 19, 93. ²³ Sic Comp., Codd. 93, 108. ²⁴ Sic Ald. (in posteriore loco), Codd. II (idem), III (in priore loco, cum lacuna in posteriore), XI, 55 (ut Ald.), 64 (idem), 93, 119, 243. Cf. Sirac. xxxv. 2, 4: θυσιάζων σωτηρίον . . . θυσιάζων αἰνέσεως, ubi Syro-hex. in marg.: θυσιάζων αἰνέσεως, τουτέστι, θυσίαν αἰνέσεως. ²⁵ Prior scriptura est in Ald., Codd. II, III (cum ἥγν. προθύμως), XI (idem), 52, 55, aliis; posterior in Comp., Codd. 19, 93, 108, 243 (cum ἥγ. προθύμως), Theodoret. ²⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.CAP. XXX. ¹ Sic Codd. 19, 93, 108. ² Cod. 108.Hieron.: *multi enim non fecerant.*³ Sic Comp., Ald., Codd. III, 19, 52, 55, alii (inter quos 243). ⁴ Sic Comp., et (cum duplice versione) Codd. 19, 93 (cum αὐτοῖς), 108. ⁵ Sic Codd. II, 74, 106, 120, 134. ⁶ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Prior scriptura est in Ald., Codd. II (manu 2da), III, 44, 52, 60, aliis (inter quos 243); posterior in Comp., Codd. 19, 93, 108. Cf. ad Cap. xxix. 34. Eadem varietas est ad οὐχ ἤγνισαν (אָלֶל) in v. 18. ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108.⁹ Iidem. ¹⁰ Iidem. ¹¹ Sic Comp., Codd. 19 (om. τῇ), 93 (cum δ. β. Ἰούδᾳ Ἐξ. pro Ἐξ. δ. β. Ἰούδᾳ), 108. ¹² Iidem. ¹³ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἐξελθ.), 93, 108. ¹⁴ Sic Comp., Codd. II, III, XI, 19, 55, 93, 108 (cum ἐκ γῆς Ἰσρ.). 119, 158.

CAP. XXXI.

1. **וְאַתָּה־הַמִּזְבֵּחַ**. O'. *καὶ τὸν βωμόν*. Alia exempl. *καὶ καθεῖλον τὰ θυσιαστήρια*.¹
2. **עֲדַלְכֶלֶת**. O'. *ἔως εἰς τέλος*. Alia exempl. *ἔως εἰς συντέλειαν*.²
3. **וְמַעַשֵּׂר קְדֻשִׁים**. O'. *καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν* ("Αλλοι ἀγίων").³
4. **לְהַכִּין לְשָׁכֹות**. O'. [ἐπι] *έτοιμάσαι παστοφόρια*. Σ. *σχολάσαι ἔξεδρας*.⁴
5. **בָּעֵר הַפְּנִים**. O'. *διὰ χειρὸς* (alia exempl. *ἐν ταῖς πόλεσι διὰ χειρὸς*) *τῶν ιερέων*.
6. **וְלִהְתִּיחַשׁ**. *Et genealogiae*. O'. *ἐγκαταλοχίσαι*. Alia exempl. *ἐν καταλοχίαις*; alia, *ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς*.⁵
7. **בָּשָׂר מְגֻרֶשׁ עֲרִים**. O'. *καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν*. Alia exempl. *ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν*.⁶
8. **וְהַאֲמַת**. O'. Vacat. Alia exempl. *καὶ τὸ ἀληθές*.⁷

CAP. XXXII.

9. **וְאַתָּה־הַפְּנִיל**. O'. *καὶ τὸν ποταμόν* (alia exempl. *χειμάρρουν*).⁸

CAP. XXXI. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic Comp., Codd. 19, 93 (om. εἰς), 108. ³ Sic in textu Cod. 93. Hieron. *sanctorum*. Cf. Wesseling. in *Observ.* p. 150. ⁴ Cod. 108 (cum χολάσαι). Ad ἔξεδρας cf. Hex. ad 1 Reg. ix. 22. Jerem. xxxv. 2. Ezech. xl. 17. Promendosa scriptura χολάσαι indubitanter correximus σχολάσαι, *vacuas reddere, praeparare*. Cf. Hex. ad Mal. iii. 1, ubi hodie quidem Aquilae ἀποσκευάσει, Symmacho autem σχολάσει tribuerimus, coll. Hex. ad Jesai. lvii. 14. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁶ Prior lectio est in Ald., Codd. III, XI, 52, 55, aliis (inter quos 243); posterior in Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁷ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ⁸ Idem.

CAP. XXXII. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108. ² Sic Ald., Codd. III, 52, 60, 119, 158. Cf. Cap. xxiv. 7. xxv. 23. xxvi. 6 in Hebr. et LXX. ³ Sic Comp., Codd. 19, 71, 74, 93, alii. ⁴ Cod. 108. Huc autem

5. **הַפְּרִצָּה**. O'. *τὸ κατεσκαμμένον* (alia exempl. *κατεσπασμένον*).⁹
6. **וְיִחְזֹק**. O'. *καὶ κατίσχυσε* (alia exempl. *ῳκοδόμησε*).¹⁰
7. **אַתָּה־הַמְּלֹא**. O'. *τὸ ἀνάλημμα* (Σ. *προσπλήρωμα*).¹¹
8. **הַעַיר**. O'. *τῆς φάραγγος*. Alia exempl. *τῆς πόλεως*.¹²
9. **אַתָּה־בְּמִזְבֵּחַ וְאַתָּה־בְּמִזְבֵּחַ**. O'. *τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ*. Alia exempl. *τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ*.¹³
10. **אַתָּה־בְּמִזְבֵּחַ**. O'. *τίς ... μὴ ἐδύναντο*. Alia exempl. *τίς ἔστιν ... δις ἐδυνήθη?*¹⁴
11. **וְאַל־יִסְתַּחַת אַתָּכֶם בְּזֹאת**. *Nec incitet vos sicut hoc*. O'. *καὶ μὴ πεποιθέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα*. Alia exempl. *καὶ μὴ ποιείτω πεποιθέναι μηδὲ ἐπισειέτω ὑμᾶς ἐπὶ τούτῳ*.¹⁵
12. **אַפְכִּי אַלְיהִיכֶם לְאַיְצָילִי אַתָּכֶם**. O'. *ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς*. Alia exempl. *καὶ πῶς ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ ρύσεται ὑμᾶς*.¹⁶
13. **לִירָם**. O'. *τοῦ βοηθῆσαι αὐτοῖς*. Alia exempl. *τοῦ φοβῆσαι αὐτούς*.¹⁷
14. **חַלָּה**. O'. *ἡρρώστησεν*. Alia exempl. *ἐμαλακίσθη*.¹⁸
15. **וְלִמְגָנִים וְלִכְלִי חַמְדָה**. O'. *καὶ διπλοθή-*

pertinere videtur Hieronymi locus a nobis in Hex. ad 2 Reg. v. 9 allegatus: "Mello, civitas quam aedificavit Salomon [hucusque Euseb. in Onomastico, p. 284]. Porro Sym. et Theod. *ad impletionem* transtulerunt." Praeterea in Hex. ad 3 Reg. ix. 15. xi. 27 pro **מַעַמְלָה** (=ἀναπλήρωσις i Esdr. i. 54) fortasse non *τελείωσις*, sed derivativum nescio quod a *πληροῦν* Symmacho tribuendum erat. (Ad ἀνάλημμα cf. Sirac. l. 2, ubi in Syro-hex. est **מַעַמְלָה**.)
⁵ Sic Comp., Codd. 19, 93, 108, 236. ⁶ Sic Comp., Codd. 19 (om. αὐτοῦ priore), 93, 108. Mox *ἐνώπιον* pro *κατέναυτι* iidem. ⁷ Sic Comp., Codd. 19 (cum ὡς ἐδυνήθη), 93, 108 (cum ὡς ἐδυνήθη). ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 93 (cum ἐν τούτῳ), 108. Cf. Hex. ad Jerem. xlivi. 3. ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 93 (om. οὐ μὴ), 108 (cum σώσει). ¹⁰ Sic Comp., Codd. 19 (cum αὐτὸν), 93, 108 (cum αὐτοῖς). ¹¹ Idem. Cf. Hex. ad Jesai. xxxviii. 9.

- κας, καὶ εἰς σκεύη ἐπιθυμητά.* Alia exempl. καὶ ὅπλοθήκας ἐποίησεν, καὶ πᾶσι τοῖς σκεύεσι τῆς ἐπιθυμίας ἀποθήκας.¹²
28. **וְאַרְתָּה.** *Et stabulas.* Ο'. καὶ κώμας καὶ φάτνας. Alia exempl. καὶ φάτνας.¹³
29. **וְמִקְנָה לֹו וְשֶׁבֶת.** Ο'. φόκοδόμησεν αὐτῷ, καὶ ἀποσκευήν. Alia exempl. ἐποίησεν ἑαυτῷ, καὶ κτήσεις.¹⁴
30. **הַעֲלִיּוֹן.** Ο'. τὸ ἄνω. Alia exempl. τὴν ἄνω.¹⁵

CAP. XXXIII.

2. **כְּתֻעְבֹּות הַגּוֹים אֲשֶׁר הַוְּרִישׁ.** Ο'. ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἔθνων, οὓς ἐξωλόθρευσε. Alia exempl. κατὰ πάντα τὰ βδελύγματα τῶν ἔθνων, ὃν ἐξῆρε.¹
3. **מוֹבְחֹת.** Ο'. στήλας. Σ. θυσιαστήρια.²
6. **וְיִדְעֵנִי.** Ο'. καὶ ἐπαοιδούς. Alia exempl. καὶ ἐπλήθυνεν ἐπαοιδούς.³
12. **חַלָּה אֶת-פְּנֵי.** Ο'. ἐξήτησε τὸ πρόσωπον. Alia exempl. ἐδεήθη τοῦ προσώπου.⁴
14. **מַעֲרַבָּה לְגִיחָן.** *Ab occidente Gihon.* Ο'. ἀπὸ λιβῶς κατὰ νότον (alia exempl. κατὰ νότον τοῦ Γειών⁵).
- וְילְבּוֹא בְּשַׁעַר הַקְּגִים וּסְבָבָ לְעַפְלָל.** Ο'. καὶ

- κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς ἰχθυίκῆς ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, καὶ εἰς Ὀπέλ. Alia exempl. ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν ἰχθικὴν κύκλῳ εἰς τὸ Ὀφλά.⁶
14. **וְסַבְבָּ לְעַפְלָל.** Ο'. κυκλόθεν, καὶ εἰς Ὀπέλ. "Αλλος καὶ περιεκύκλωσε τὸ ἄδυτον."
לְעַפְלָל. Ο'. καὶ εἰς Ὀπέλ. Alia exempl. καὶ εἰς αὐτὸν Ὀφλά; alia, καὶ ἔθετο εἰς αὐτὴν ὅπλα.⁸
15. **חַוְצֵה רַיְשָׁה.** Ο'. καὶ ἔξωθεν (s. ἔξω). Alia exempl. καὶ ἔξέβαλεν ἔξω.⁹
17. **אַלְיהָם לִיהָה.** Ο'. πλὴν κυρίῳ θεῷ (alia exempl. κύριος ὁ θεὸς¹⁰) αὐτῶν. Alia exempl. πλὴν εἰς κενὸν (κίνη) κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῶν.¹¹
- CAP. XXXIV.

3. **מִן-הַבְּמֹת וְהַאֲשָׁרִים וְהַפְּסִילִים.** Ο'. ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἀλσεων, [καὶ ἀπὸ τῶν περιβωμίων].¹ Alia exempl. ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἀλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν βωμῶν, καὶ τῶν γλυπτῶν.²
4. **גִּינְתָּץ.** Ο'. καὶ κατέσπασε (alia exempl. κατέσκαψε³).
8. **לְטַהַר.** Ο'. τοῦ καθαρίσαι. Alia exempl. ὅτε συνετέλεσε τοῦ καθαρίσαι; alia, ἐκέλευσε τοῦ καθαρίσαι.⁴

¹² Sic Comp., Codd. 19, 108. ¹³ Sic Comp., Codd. II (cum καὶ κώμας in marg.), 19, 71, 74, alii (inter quos 108). ¹⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum αὐτῷ), 108. ¹⁵ Sic Comp., Codd. 19, 108, 158. Mox δυσμᾶς pro λίβα Comp., Codd. 19, 108.

CAP. XXXIII. ¹ Sic Comp., Codd. 19, 108. ² Cod. 108. Sic in textu Comp. ³ Sic Comp., Codd. 19, 108. ⁴ Sic Comp., Codd. 19, 108 (cum καὶ εὖ), Theodoret. Cf. Hex. ad 1 Reg. xiii. 12. ⁵ Sic Comp. (om. κατὰ νότον), Codd. 19, 108, 121 (cum Γηών). ⁶ Sic Comp. (cum Ὀφέλ), Codd. 19 (cum Ὀφλαδ), 108 (idem). Praeterea haec, καὶ κατὰ —ἰχθυκῆς, desunt in Codd. II (qui habet in marg.), XI, 52, 55, alii. ⁷ Sic (post —ἰχθυκῆς) ex dupli versione Ald., Codd. II (in marg.), III, 71, 74, 106, alii (inter quos 243). Cf. ad Cap. xxvii. 3, not. 4. ⁸ Prior versio est in Codd. II (cum αὐτὸν ὅπλα), III, XI, 55, 60, 71 (cum ὅπλα), 158, 243; posterior in Ald., Codd. 44, 74,

106, aliis (inter quos 243 in marg.). Cf. ad Cap. xxvii. 3, not. 3. ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 108 (cum ἔξωθεν), Theodoret. ¹⁰ Sic Codd. II, III, XI, 55, 60, 64, 119, 158, recte; nam non exprimit Hebraeum מִן-הַבְּמֹת וְהַאֲשָׁרִים וְהַפְּסִילִים, sed duplex versio est vocis praecedentis מִן-הַבְּמֹת וְהַאֲשָׁרִים, et Symmachum interpretem aperte prodit. Cf. Hex. ad 4 Reg. xvii. 16. xxi. 7. xxiii. 4, 7. ¹¹ Sic Comp. (om. ἀπὸ posteriore), Codd. 19, 108 (ut Comp.). Etiam in hac lectione Symmacho, ni fallor, debetur clausula καὶ ἀπὸ τῶν βωμῶν, quae duplex versio est Hebraei מִן-הַבְּמֹת. Cf. Hex. ad 3 Reg. xii. 32. ³ Sic Comp., Ald. (cum —ψαν), Codd. 19, 44, 55, alii (inter quos 108, 243 (ut Ald.)). ⁴ Prior lectio est in Codd. III, XI, 52, 55, 64, aliis (inter quos 243); posterior in Comp.,

CAP. XXXIV. ¹ Clausulam καὶ ἀπὸ τῶν περιβωμίων reprobant Codd. II, III, XI, 52, 55, 60, 64, 119, 158, recte; nam non exprimit Hebraeum מִן-הַבְּמֹת וְהַאֲשָׁרִים וְהַפְּסִילִים, sed duplex versio est vocis praecedentis מִן-הַבְּמֹת וְהַאֲשָׁרִים, et Symmachum interpretem aperte prodit. Cf. Hex. ad 4 Reg. xvii. 16. xxi. 7. xxiii. 4, 7. ² Sic Comp. (om. ἀπὸ posteriore), Codd. 19, 108 (ut Comp.). Etiam in hac lectione Symmacho, ni fallor, debetur clausula καὶ ἀπὸ τῶν βωμῶν, quae duplex versio est Hebraei מִן-הַבְּמֹת. Cf. Hex. ad 3 Reg. xii. 32. ³ Sic Comp., Ald. (cum —ψαν), Codd. 19, 44, 55, alii (inter quos 108, 243 (ut Ald.)). ⁴ Prior lectio est in Codd. III, XI, 52, 55, 64, aliis (inter quos 243); posterior in Comp.,

9. **וּמְכָל־יְהוּדָה.** O'. *καὶ νῖῶν Ἰούδᾳ.* Alia exempl. *καὶ ἐκ παντὸς Ἰούδᾳ.*⁵
12. **עֲשִׂים.** O'. Vacat. Alia exempl. *ἐποίουν.*⁶
13. **מַפְקָדִים.** O'. *ἐπίσκοποι.* Alia exempl. *ἐπίσκοποι καθεσταμένοι.*⁷
14. **לְנִצְחָה.** *Ut praeessent.* O'. *ἐπισκοπεῖν.* Alia exempl. *ἐπισπουδάζειν.*⁸
15. **וּמִנְצָחִים לְכָל עִשָּׂה.** O'. *καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων.* Alia exempl. *καὶ ἐπιστάται ἐπὶ τῶν ποιούντων.*⁹
17. **עַל־יד הַמִּפְקָדִים.** O'. *ἐπὶ χείρα τῶν ἐπισκόπων.* *"Ἀλλος διὰ τῶν ἐπιτεταγμένων.*¹⁰
22. **שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים.** O'. *φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς.* Alia exempl. *τοῦ ἴματιοφύλακος, τὴν φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς.*¹¹
26. **וּאֶל־מֶלֶךְ.** O'. *καὶ ἐπὶ βασιλέα.* Alia exempl. *καὶ πρὸς τὸν βασιλέα.*¹³
28. **אֶל־קָבוֹתִיה.** O'. *πρὸς τὰ μνήματά σου.* Alia exempl. *πρὸς τάφους σου.*¹⁴
32. **כְּבָרִית.** O'. *διαθήκην.* Alia exempl. *κατὰ τὴν διαθήκην.*¹⁵

CAP. XXXV.

3. **תְּנַן אֶת־אַרְזֵה־הַקְרֵשׁ בְּבֵית.** O'. *καὶ ἔθηκαν τὴν*

- κιβωτὸν τὴν ἀγίαν εἰς τὸν οἶκον.* Alia exempl. *καὶ τοῦ δοῦναι τὴν κιβωτὸν τὴν ἀγίαν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἔθηκε κ. τ. ἐ.*¹
4. **וּבְמַכְתָּב.** O'. *καὶ διὰ χειρός.* Alia exempl. *καὶ κατὰ τὴν ἀπογραφήν.*²
6. **וְהַתְּקִדְשׁו וְהַכְּנִו.** O'. *καὶ ἐτοιμάσατε.* Alia exempl. *καὶ τὰ ἄγια ἐτοιμάσατε.*³
7. **לְכָל־הַגְּמָצָא.** O'. *καὶ πάντας τοὺς εὐρεθέντας.* Alia exempl. *παντὶ τῷ εὑρισκομένῳ.*⁴
14. **וְאַחֲרֵי הַכְּנִו לְהַם.** O'. *καὶ μετὰ τὸ ἐτοιμάσαι αὐτοῖς.* Alia exempl. *καὶ μετὰ τοῦτο ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς.*⁵
15. **בְּנֵי אָהָרֹן.** O'. Vacat. Alia exempl. *νιὸν Ἀαρὼν.*⁶
18. **כְּפָסְחָה מַעַל עַבְדָּתָם.** O'. *ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῶν ἀγίων.* Alia exempl. *ἀπὸ τῆς λειτουργίας αὐτῶν.*⁸
20. **אַחֲרֵי כָּל־זָאת אֲשֶׁר הָכִין יָאָשֵׁיחו אֶת־הַבִּيت.** O'. *μετὰ ταῦτα πάντα ἀ ἔδρασεν* (alia exempl. *ῆδρασεν*¹⁰) *'Ιωσίας ἐν τῷ οἴκῳ* (alia exempl. *τὸν οἶκον*¹¹). Alia exempl. *μετὰ ταῦτα πάντα ἡτοίμασεν* *'Ιωσίας τὸν οἶκον.*¹²

Ald. (cum ὅτε ἐκέλευσε), Codd. 19, 44 (om. τοῦ), 74 (idem), 106 (idem), 108. ⁵ Sic Comp., Codd. 19, 108. ⁶ Iidem. ⁷ Sic Comp., Cod. 108. ⁸ Sic Comp., Codd. 19, 108. Cf. Hex. ad 1 Paral. xxiii. 4. ⁹ Iidem. Cf. Cap. ii. 2 in LXX. ¹⁰ Cod. 108 in marg. sine nom. ¹¹ Sic Comp. (om. τὴν φ. τ. ἐντολὰς), Ald. (om. τοῦ et τὴν), Codd. 19, 108, 121 (ut Ald.). ¹² Procop. p. 389. Cf. Hex. ad 4 Reg. xxii. 14. Vocem δευτέρωσιν nescio an recte ceperit Geiger (*Symmachus* etc. p. 53) de schola ubi Judaeorum doctores traditiones (δευτερώσεις) suas discentibus exponerent. Certe in loco parallelo pro בְּנֵי שְׁפָט para-phastes Chaldaeus exhibit אַלְפְּנָא. ¹³ Sic Comp., Codd. 19, 108. ¹⁴ Iidem. ¹⁵ Iidem.

CAP. XXXV. ¹ Sic Comp., Ald. (cum ἔθηκαν), Codd. 19, 108 (om. καὶ priore), 121 (idem, cum ἔθηκαν).

Comp., Codd. 19, 108. ³ Sic Comp., Ald., Codd. III, XI, 44 (cum καὶ τὰ ἀ. καὶ ἑτ.), 52, 60, 71 (ut 44), alii (inter quos 243). ⁴ Sic Comp., Codd. 19 (cum εὑρισκωμέω), 108. ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum αὐτοῖς), 108. ⁶ Iidem, qui pergit: ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῶν ὀλοκαυτωμάτων (—τώσεων 108) καὶ τῶν στεάτων. ⁷ Iidem. ⁸ Iidem. In textu τῶν reprobant Codd. II, III, XI, 60. ⁹ Sic Codd. III, 19, 55, 60, 108, 119, 158, 243. ¹⁰ Sic Ald., Codd. 64 (om. ἀ), 71 (idem), 106, 119 (ut 64), 243. ¹¹ Sic Codd. 52, 64, 119, 158. In Codd. II, III, XI, 55, 60, haec, ἐποιήθη τὸ φ. τοῦτο. μετὰ ταῦτα — τὸν οἶκον, non leguntur. Supplementum est, ut videtur, Aquilae aut Symmachi, qui pro בְּנֵי vel non ἔδρασεν, a δράω, quae forma in Bibliis Graecis vix occurrit, sed ἤδρασεν ab ἔδράζω ponere solent. ¹² Sic Comp. (cum ἀ ἡτοίμασεν), Codd. 19, 108.

20. Ο'. (—) καὶ τὸν ἔγγαστριμύθους — τὸ ὄνομά μου
ἐκεῖ (4).¹³
- Ο'. καρησίμ. Alia exempl. καραισείμ.¹⁴
- Ο'. καὶ ἀπωσάμην (alia exempl. ἀπώσομαι¹⁵).
לְהַלְחֵם בְּכֶבֶשׂ עַל־פָּרָת. O'. ἐπὶ τὸν βα-
σιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην
(alia exempl. ἐπὶ ποταμῷ Εὐφράτῃ τοῦ πολε-
μῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρχαμεῖς¹⁶).
21. כִּי אַל־בֵּית מִלְחָמָת. Sed contra familiam
quacum bellum gero. O'. πόλεμον πολεμῆσαι
(alia exempl. ποιῆσαι¹⁷). Alia exempl. ποι-
σαι πόλεμον, ἀλλ' ἡ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ πολέμου
μου.¹⁸
- מִזְרָחַלְךָ. O'. πρόσεχε. Alia exempl. πρόσεχε
σύ (fort. σοι)¹⁹.
25. כָּל־הַשָּׁרוֹם. O'. πάντες οἱ ἀρχοντες (alia ex-
empl. φόδοι²⁰).
26. חֲסִידָיו כְּתֻובָה. O'. καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ γε-
γραμμένα. Alia exempl. καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ,
καὶ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καθὼς γέγραπται.²¹

- CAP. XXXVI.
8. Ο'. ἐν γανοζαή (alia exempl. γανοζάν; alia, γα-
νοζά¹).
9. בְּנֵי־שְׁמֹנֶה שָׁנִים. O'. ὀκτὼ ἐτῶν. Alia exempl.
וְנִסְעָדָה וְנִסְעָדָה. O'. ὀκτὼ καὶ δύκα ἐτῶν.²
14. מִצְעָל־מַעַל כָּל־תַּעֲבוֹת לְ. O'. τοῦ ἀθετῆσαι
ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν (alia exempl.
ἀθέτημα κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν³).
22. בְּנֵי־יִהְוָה בְּפִי. O'. μετὰ τὸ πληρω-
θῆναι ρῆμα κυρίου διὰ στόματος. "Αλλος εἰς
συντέλειαν ρῆματος κυρίου ἐν στόματι.⁴
- וְגַם־בְּמַכְתָּב. O'. ἐν γραπτῷ. Alia exempl. ἐν
λόγοις γραφῇ.⁵ "Αλλος ἐγγράφως.⁶
23. בְּלִמְלָכוֹת הָאָרֶץ נִתְןָ לְ. O'. πάσαις ταῖς
βασιλείαις τῆς γῆς ἔδωκέ μοι. Alia exempl.
πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι.⁷
"Αλλος ἐμὲ ἀνέδειξε κύριος βασιλέα τῆς οἰ-
κουμένης ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ.⁸
- אֱלֹהִים אֱלֹהִים. O'. ἔσται θεὸς αὐτοῦ. Alia ex-
empl. κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ ἔσται.⁹

¹³ Haec, e loco 4 Reg. xxiii. 24–27 assumpta, desunt in Comp. solo. ¹⁴ Sic Codd. II (cum καρασείμ), III, XI, 55, 64, 119, 158. Theodoret. Quaest. in 2 Paral. p. 600: τὸ δὲ κερεσείμ (sic) εἶδος εἴναι μαυτείας ὑπολαμβάνω. In loco 4 Regum in Hebraeo est מִצְרָיִם, in Graeco autem τὰ προσοχθίσματα. Scriptura καδησείμ, quam exhibet Cod. 121, pertinet ad aliam historiam quae narratur 4 Reg. xxiii. 7. Mox ἐνεπύρισεν est versio deterior vocis שְׁמָן, quae in loco 4 Regum ἐξῆρε sonat. ¹⁵ Sic Codd. 19 (om. καὶ), 108. In loco parallelo inter ἀπεώσομαι et ἀπώσομαι fluctuant codices. ¹⁶ Sic Comp., Codd. 19 (cum ἐπὶ τῷ π.), 108. Versio τῶν οὐ ad Hebraea loci 4 Reg. xxiii. 29 accommodata est. ¹⁷ Sic Codd. III, XI, 55, 60, alii (inter quos 243). ¹⁸ Sic Comp., Ald. (cum πόλ. ποιῆσαι ἀλλ' ἐπὶ τὸν τ. τοῦ π.), Codd. 19 (cum τοῦ ποιῆσαι), 108, 121 (ut Ald., nisi πολέμου μου), Theodoret. in Cat. Niceph. T. II, p. 943 (om. μου). ¹⁹ Sic Comp., Codd. 19, 108, Theo-

doret. ibid. ²⁰ Sic Codd. 19, 108. ²¹ Sic Comp., Codd. 19, 108.

CAP. XXXVI. ¹ Prior scriptura est in Ald. (cum γανοζαή), Codd. III, 55, 60, 64, 119, 243; posterior in Codd. 71, 108, 134, 236. Est vox Hebraea נִזְעָמָן, locus sepulturae regum Manassis et filii ejus Amonis (4 Reg. xxi. 19, 26), non Joiacimi, cuius corpus insepultum extra portas Hierosolymorum projectum esse historia narrat. ² Sic Ald., Codd. III, 19, 44, 52 (om. νίδε), 64, alii. Cf. 4 Reg. xxiv. 8. ³ Sic Comp. (cum ἀθετήματα, om. τῶν), Ald. (om. τὰ), Codd. 44, 74, 106 (cum ἀθετήματα), alii. ⁴ Sic in textu Cod. 71. Cf. 1 Esdr. ii. 1. ⁵ Sic Comp., Codd. 19 (cum γραφεί), 108. ⁶ Sic in textu Cod. 71. ⁷ Sic Ald., Codd. III, XI, 52, 55, 60, alii (inter quos 243). ⁸ Sic in textu Cod. 71. Cf. 1 Esdr. ii. 3. ⁹ Sic Comp., Codd. 19, 108.